

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy hora 50 lei.
Nagyváradon: egy hora 40 lei

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly u. 10.
(Szállási Dózsa) utca

„Közeleg az ő bukásának az ideje“ — Németország államcsődje

A német krízis már a végsőkéig fokozódott és a német államcsőd rohamosan közeledik. A német katasztrófa beteljesülése előreveti árnyékát egész Európa gazdaságára és első, akit az összeomlás legsúlyosabban érinthet, természetesen a szomszédos Franciaország lehet.

Poincaré jól látja ezt és elérkezettnek látja az időt arra, hogy a németekkel a Rur-vidék ügyében most már közvetlen tárgyalásokat kezdjen.

A Havas-ügynökség értesülése szerint Poincaré holnap fogadja Holsch német ügyvivőt.

Berlinből jelenti a Localanzeiger: A centrumpárt ma kommunikét tett közzé, amelyben közli, hogy Németország pénzügyi helyzete tragikus befejezéshez érkezett. A bankjegynyomás beszüntetése megfosztotta az országot a gazdasági élet utolsó lehetőségétől. Németország elkerülhetetlenül Ausztria sorsára jutott és kénytelen segítségért a Népszövetséghez fordulni, még szuverenitása feláldozása árán is.

A német kormány minisztertanácsa

elhatározta, hogy a súlyos pénzügyi helyzetre való tekintettel a köztisztviselők december második felére eső fizetését két részletben fizeti ki.

A Wolff-ügynökség értesülése szerint Párisban reménylik, hogy a szakértői bizottságok ülése január elején megkezdődik.

Eredményként várják a katonai megszállás korlátozását és biztosra veszik, hogy a bizottság végre megállapítja, mennyi Németország fizetőképessége maximuma.

Párisban a munkáság képviselője tiltakozik Poincaré politikája ellen. Leon Blum szocialista vezér éles beszédben támadja Poincaré Ruhr-politikáját. Esetelte az ellentéteket amelyeket ez a politika idézett elő Franciaország, Anglia és Belgium között. Bár Poincarénak, — mondja — a szocialista vezér — sikerült megbuktatnia Lloyd Georgeot, Bonar Lawt, Baldwint, Cursont és Stressemant, mégis óvakodik a túlzásoktól és gondoljon a közelgő francia választásokra, melyek megpecsételhetik az ő sorsát is.

A kisantant Ottó trónfosztásától teszi függővé a magyar kölcsönt

Hatvan aranykorona fejenkénti adó, mint jóvátételi biztosíték

A magyar kölcsön ügye egy nem várt fordulat következtében jóideig stagnálni fog. Biztató kijelentésekben ma sem szegényebb a magyarországi gazdasági életet reorganizálni hivatott nagy kölcsön körüli diplomatikus nyilatkozatok áradata.

Kétséges, hogy a hónapok óta stabil korona árfolyama nem-e roppan meg a hosszú várakozás ideje alatt s hull a belső értékének megfelelő 20—30 százalékkal rosszabb osztrák korona paritására. Az antant azt kívánja, hogy az adókat oly mértékben emeljék fel, hogy két év múlva minden adózó ötvenhárom aranykorona adót fizessen. Ebből fejenként egy-egy korona a jóvátétel törlesztésére volna fordítandó.

Magyarországnak kilenc millió lakosa van s ilyen adózás mellett két év múlva kilenc millió aranykoronát fordíthat a jóvátételre, ami a jelenlegi korona árfolyam mellett 54 milliárd magyar koronának felel meg. Bethlen Popovics Sándort a Jegyvintézet volt elnökét táviratilag Párisba

ba rendelte, hogy résztvegyen a kölcsöntárgyalásokon.

A Népszövetség tanácsa két jegyzéket fog készíteni. Az első a békeszerződés politikai rendelkezéseinek megerősítését tartalmazza, a második azokat a kötelezettségeket foglalja össze, hogy Magyarország két év múlva helyreállítja a költségvetés egyensúlyát. Mindennek az a bázisa, hogy a mai fejenkénti huszonhét aranykoronás adót a háború előtti 60 aranykoronára fogják felemelni.

A kisantant a nagyantant gazdasági és kölcsönbiztosító feltételei mellett politikai feltételeket is fűz a kölcsön folyósításához. Ezek közé tartozik, hogy

Magyarország mondja ki, hogy IV. Károly fia Ottó főherceg sem ülhet a magyar trónra.

Legutóbbi jelentések szerint egyes politikai momentumokra való tekintettel a magyar kölcsön ügyében csak 1924. áprilisában fognak dönteni.

Támadják a kormányt iskolapolitikája miatt

Csökkentik a bíróságokat — gyorsabb ügyvitel miatt

Bukarestből jelenti a Rador: A szenátus ülésén Angelescu beterjesztette a Vasiliu Bolnavu-féle diákalapítványra vonatkozó törvényjavaslatot.

Pangrati rektor éles támadásban részesíti a kormány közoktatásügyi politikáját. Megindító példákat hoz fel a tanárok és tanítók helyzetéről és megállapítja, hogy a bölcsészeti fakultás hallgatói nem fogad-

ják el a stipendiumot, mert nem hajlandók aláírni egy olyan kötelezvényt, amely szerint állami alkalmazásban maradnak. A matematikai szakon száz megüresedett állásra három jelentkező akadt. Ez mindennél jobban illusztrálja a kormány politikáját.

Ezután a szenátus néhány kisebb törvényjavaslatot szavazott meg.

A kamara ülésén Jorga Soma elnökölt. Negura tiltakozik az agrártörvénynek rendeletekkel való módosítása ellen mert ez az alkotmánnyal ellenkezik. Rámutat az agrárbizottságoknál tapasztalható anarchiára.

Rakovitza felvilágosítást kér, igaz-e, hogy a jasszi és csernovitzi gyorsvonatokat expresszvonatokká alakítják át, hogy a tarifát a duplájára emelhessék.

Ezután a kamara megszavazza a bukaresti északi pályaudvar felépítésére kért 1 milliós hiteljavaslatot, majd megkezdik az agrártörvény vitáját. A benyújtott javaslat szerint a bíróságok számát négyre akarják csökkenteni, hogy az ügyek gyorsabban elintéztessenek.

Spileanu a javaslat ellen beszél és követeli, hogy a megyei bizottságok ülései nyilvánosak legyenek.

Istrate Nătescu liberális vezetőférfi kijelenti, hogy a javaslat alkotmányellenes, mert nem veszik tekintetbe az alkotmánynak azt az elvét, hogy az állami hatalmi ágak egymástól elkülöníttessenek. Ugyanaz az ember nem lehet bíró és bizottsági tag. A bíraskodás és a közigazgatás ne legyen egy kézben. Megállapítja, hogy az alkotmány 18-ban állapította meg a bírák létszámát, ezt a számot Constantinescu csökkentette 12-re, majd 6-ra és most négyre akarja csökkenteni. Ez lehetetlen, mert az alkotmány 137. szakasza szerint azok a törvények, amelyek az alkotmánnyal ellentétbe hozatnak, érvénytelenek.

Bukaresti lapjelentések szerint közelebbről egy hivatalos francia delegáció érkezik a fővárosba, hogy a kormánnyal a jóvátételi kérdés ügyében tárgyalásokat folytasson.

Látogatás dr. Bjelik Imrénél

Munkatársunk tegnap felkereste a román kath. püspökség apostoli adminisztrátorát dr. Bjelik Imre volt cs. és kir. tábori püspököt. A püspök még nem költözött be a rezidenciára és régi káptalansori lakásán fogadta munkatársunkat. Az apostoli adminisztrátor rózsaszín selvem szalójának egy üvegfedelű asztalkájában állanak rendjelei. Rengeteg rendjel, amikkel még Ferenc József császár tüntette ki tábori püspökét, aki a Monarchia több mint kétezer napját s az egész hadsereg lelki életét kormányozta. Néhány szép festmény a falakon diszít az egyébként disztíngvált eleganciával berendezett szalont.

Az apostoli adminisztrátor kérdésünkre kijelenti, hogy teljes hatalmat nyert a pápától a püspökség vezetésére és tekintve hogy egyébként is felszentelt püspök, teljesen azokkal a jogokkal rendelkezik, mint az elhunyt Gróf Széchenyi megyéspüspök. Panaszolja, hogy meg van hűlve, gégekatharsa van. Háziorvosa dr. Schilling Árpád nyugalmat ajánlott, de a püspök az átvétel rengeteg ügyes-bajos dolgát személyesen kell, hogy vezesse.

— Mikor mutatkozik be Bukarestben a kegyelmes úr?

— Hétfőn utazom. Audienciát kérek Öfelségénél és bemutatkozom a nuncius-

nál a kultuszminiszternél általában a kormány tagjainál.

— Az egyházmegye kormányzását átvette már?

— Az egyházmegye kormányzását úgy lelkiekben, mint anyagiakban átvettem. A birtokot még természetesen nem vettem át, mert leltár szerint kívánom átvenni.

Több kérdésre akart még feleletet munkatársunk az apostoli kormányzó jövő programjára vonatkozóan, azonban a püspök kijelentette, hogy kérdéseinkre majd csak bukaresti útja után fog válaszolni.

Kiknek utalt ki lakást a rekviráló bizottság?

A lakásrekviráló bizottság tegnap ülést tartott. Megjelentek: Pacurariu ezredes, elnök. Szavazó tagok: Prodán Teodor, Ávrám Miklós és Grósz őrnagy. A pénzügyigazgatóság nem delegált. Tanácskozó tagok: Bárdossy alezredes, a Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében dr. Lengyel Zsigmond, a Lakásbérlet Szövetsége képviselőjében dr. Zoltán Károly, referens Gerlan János. Megjelentek még a kerület komisszáriusai: Wolf, Cinka és Dancu, valamint Palicescu és Nestorescu kapitányok. Majd később Bucico Coriolan polgármester.

Elsőnek Bárdossy alezredes terjesztette elő a Str. Reg. Ferdinand 55—b. szám alatt levő Kemény-féle lakás ügyét, melyből két szobát és mellékhelyiséget Depner őrnagy birt, aki eltávozását után a lakást lezárta s viszont Kemény önhatalmulag elfoglalta. Kéri azt Vasile őrnagynak kiutalni és közös konyhát rendelkezésére bocsájtani. E tárgyal Ávrám Miklós tiltakozott az ellen, hogy az őrnagyot Kemény nyel közös konyhára utalják, annál is inkább, mivel Kemény orth. zsidó és így súlyos vallássértést követne el a bizottság, ha egy orth. zsidóval egy keresztényt kényszerítenének közös konyhára. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozását fejezte ki. A bizottság ezt helyesnek találta, ennek értelmében határozott.

A bizottság Fogas Paul főhadnagy részére utalt ki Vadász Albertnél a Sztaroveszky-u. 29. sz. alatt egy bútorozott szobát. E tárgynál a Bérlet Szövetségének képviselője terjesztette elő kérelmét a rekvirált lakások és lakrészek bérének megállapítása iránt. Kérte, hogy a bizottság egyszersmindenkorra rendezze e kérdést, állapítsa meg a szobák bérét és mondja ki, hogy ez az új megállapítás az eddig rekvirált lakásokra is vonatkozik. E kérelmet a Háztulajdonosok Szövetsége képviselője is előterjesztette.

A bizottság kimondotta, hogy a bútorzatlan lakások és lakrészek bérét a törvény állapítja meg. A bútorozott szobákat 3 kategóriába osztotta. Az első osztályú szobákért egyenként havi 400 lejt, a II-od osztályú szobák 300 lei, a III-ad osztályú szobákért havi 200 lejt kell fizetni. Az összeíró bizottság köteles a szobákat osztályozni. Ezen összegért fűtés, világítás és kiszolgálás nem jár. Kimondotta továbbá a bizottság, hogy kérelem alapján a már rekvirálva levő szobák bérét is hajlandó revízió alá venni és azt a fenti elvek alapján állapítja meg.

Egyébként érdekes volt Katser igazgató lakásának kérdése. Katser ugyanis kibérelt még a tavasszal a Rulikovszky-úton egy lakást, melyet a lakáshivatal dr. Blattnernek utalt ki. A törvényszék ezt a határozatot megváltoztatta és a lakást Kemény Manó tanárnak ítélte oda. A tábla azonban megsemmisítette a törvényszék ítéletét és a lakást a rekviráló bizottság hatáskörébe utalta, amely a tegnapi napon ugyancsak Kemény tanárnak utalta ki. A Bérlet képviselője ezen határozat végrehajtására hosszabb időt kért, így a bizottság úgy határozott, hogy 30 nap alatt köteles azt Katser átadni.

Kiutalta még a bizottság Csengeri-

utcán a Horti-féle lakást Klintok városi számvevőnek. A Pece-u. 13. számú egy szobás lakást Varnaba Bran köztisztviselőnek. A Várház-u. 36. szám alatti 2 szobás lakást Constantinescu tanárnak. Várház-utca 10. szám alatt Weinbergernél egy bútorozott szobát Maria Linescunak. Boros Jakabnál Csengeri-u. 17. sz. alatt 1 üres szobát és előszobát Tranda kapitánynak. Str. Reg. Ferdinand 18. sz. alatt Sztankovitséknál két üres szobát Eugenia Fliteának.

Egyébként megállapítható, hogy a bizottság minden tagja a polgársággal szemben a lehető legjobb akarattal viseltetik és ott, ahol csak egy kis lehetőség van, eltekint a rekvirálástól. A Bérlet és Háztulajdonosok Szövetségének képviselői több ilyen indítványt tettek a tárgyalás folyamán amit a bizottság honorált. A polgárság képviselőjében Prodán fejtett ki elismerésre méltó működést.

Ügyvédi kongresszusok minden tábla területén

Tegnap érkezett Nagyváradra Dobrescu Dem, a romániai ügyvédi szövetség elnöke s megnyitotta az ügyvédi kör első összejövetelét, amelyen dr. Kiss Döme dékán tartott előadást a lelkiismeretről.

Dobrescu Dem az ügyvédi körök megalakítása után szervezi az ügyvédek kongresszusait illetőtáblák szerint. Ennek célja az, hogy az ügyvédek táblák szerint időszakonként összejönnének s megbeszéljék tapasztalataikat és észrevételeiket a bírák működéséről, az ügyvédek helyzetéről, a bírák áthelyezése következtében előálló munkatorládáról, a bírák számának elégtelenségéről s ezeket a kamarák tudomására juttatják.

Az ügyvédi körök s ezek a kisebb kongresszusok elősegítik a romániai ügyvédek kari szellemének emelkedését s azt, hogy megszokják az ügyvédek az egymással való intenzívebb érintkezést, a társadalmi életet s a kisebbségi ügyvédek jogos törekvéseinek elismerésére vezetne az egymással való állandó érintkezés.

Inkább katonai bajonet, mint az izgatók bunkós-botja

A bukaresti egyetem rektorának nyilatkozata

Bukarestből jelenti a Rador: Pangrati rektor egy nyilatkozatban kijelentette, hogy a bukaresti diákok nagy többségével szemben, amely többség szorgalmasan tanul, a tanári kar a legnagyobb bizalommal viseltetik. Csakpán egy elenyésző kis csoport az, amelyik a rendszavarásokban részt vesz. Így egy legutóbbi akcióban összesen heten vettek részt. A bukaresti egyetem tanári kara gondoskodni fog, hogy a tanulmányait folytatni akaró diákságot semmi sem gátolja tanulmányai folytatásában.

Ami a jasszi esetet illeti — ahol a tanári kar nem volt hajlandó katonai felügyelet mellett tanítani — konstatálja, hogy ez a felfogás téves, mert a világ összes egyetemén ez a szokás hasonló esetekben, sőt minden parlament katonai őrség felügyelete mellett folytatja munkáját.

Elrejtett a bajonetek őrizete — fejezi be nyilatkozatát a rektor — mint izgatók bunkós-bot fenyegetése.

Eredeti angol szövegek

állandó dúz választékban raktáron.

Hackmayer

uri szabó üzletében,

Avram Janen (Kossuth-u.) 2.

Elsőrendű munka — Szolid kiszolgálás

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Vasárnap, hétfő, kedd

A SZERELEM TRAGÉDIÁJA

I. rész:

Rendezte:

JOE MAY.

Főszerepben:

Mia May

Emil Jannings

Erika Glässner

Wladimir Gaidarow

DORIAN FILM

A vasárnapi 3 órás előadás mérsékelt helyáru.

Góf Szechenyi Miklós püspök sirjánál

ta: Dejeu Péter, városi kulturtanácsos.

A nagyváradi római kath. egyházmegye mély gyásza borul Szechenyi Miklós püspök sirjára. Ez egyházmegye génusza viraszt a friss hantok felett siratva azt, aki az élők sorából oly hirtelen ragadott el anélkül.

Szechenyi Miklós halála nagy veszteség különösen a mai megváltozott viszonyokban. Benne egy okos, nemes szívű, diplomatikus főpap halt el, aki népét minden megrázkódtatás nélkül vezette át a Gondviselés által előrejelzett utakon.

A nagy püspök felett elmélkedve a kerepesi-temetői sir felett ott látjuk a váradi katolikus egyház génuszát, amint arra ez elárvult püspökség és Nagyvárad város nyolcszázéves multját olvassa.

És valóban, mert a bihari, illetőleg váradi püspökség története oly szorosán függ össze Nagyvárad város történetével, hogy azt egymástól elválasztani nem lehet.

A nyolcévszázados mult kezdetén ragunk előtt látiuk Szent István és utódai ama törekvését, hogy Biharon egy püspökséget alapítsanak. László király Váradon székesegyházat alapít, melyben magát eltemetteti. Megveti a püspökség alapjait, amelyet azonban csak Könyves Álmán fejez be. Az 1103-ban létesült püspökség első főpásztora Sixtus püspök, aki teljes odaadással dolgozik az egyházmegye megszervezésén.

II. István király 1130-ban a váradi előgyeget megalapítja a püspökség oltalmába tartozó premontrei prépostságot, melyet tharingiai szerzetesekkel népesített be. Halála után e prépostság templomába temetteti el magát.

Várad a királyok és a püspökök protektoratusa alatt az akkori Magyarország egyik legfontosabb szervező gócpontja. 1134-ben Felicián esztergomi érsek Váradon országos egyházi zsinatot tartott, mikor e város nagy ünnepek színelve lőn.

III. Béla király a római pápánál közbejött, hogy a szent életű László királyt, kiknek a katolicizmus terjesztése körül oly nagy érdemei voltak, avassa a szentek közé. A pápa egy bibornokot és több hittudost küldött Váradra, hogy itt László király életét és a nép közérzetét megvizsgálják. A jelentés oly kedvező volt, hogy a pápa 1192-ben László királyt a szentek közé avatta. A kanonizáció Váradot fényes országos ünnepek központjává avatta. Ez időtől kezdve a szent király sirjához zarándokoltak az ország királyai, hogy Istentől bölcsességet nyerjenek a kormányzásban; a vakok, bénák,

sánták ezrei pedig, hogy a szentsírnál egészségért és lelkiüdvért esedezzenek.

II. Endre király 1235-ben Szent László lábainál temetteti el magát. Benedek váradi püspök részt vesz a sajói ütközetbe a tatárok ellen, de innen Várad felé menekül, majd a tatárhódítás folytán Délmagyarországban keres menedéket.

A mongolvész lezajlása után itt írja meg Rogerius kanonok siralmas énekét, melyben a tatárjárás rettenetes pusztításairól számol be. Vince püspök a tatárpusztítás után újra felépíti a földig lerombolt várat és a székesegyházat.

Róbert Károly szintén megfordult Váradon s midőn neje Beatrix meghalt, a drága hamvakat a váradi székesegyházban temették el.

Nagy Lajos és leánya, Mária különös szeretettel tartózkodtak Váradon.

A váradi püspökség államvezető szerepe Zsigmond császár idejében már nagyobb jelentőséggel bír az előbbi évszázadoknál. Várad a királyi trón megmentését biztosító országgyűlés színhelye lesz. Zsigmond király, kinek fejét a nyugati hatalmas császárok koronája is ékesíti, itt Váradon temetteti el magát a császárokat megilló pompával.

Vitéz János váradi püspök, a Hunyadiak barátja és a kultura eme ragyogó alakja Váradot a magyarországi humanizmus központjává avatja. Püspöki udvarában megfordulnak a renaissance kor legkiválóbb költői: az olasz Vergerio Péter, a francia Péter szerzetes és a püspök öccse: Janus Pannonius. Ekkor létesül a híres püspöki könyvtár, mely körül egy kis akadémia, a tudósok iskolája keletkezik.

Vitéz János tette Mátyás királyt nagygyá a művelt nyugat előtt; ő alapította a híres budai királyi könyvtárt, melynek kötetei a világhírű korvinák, a kor legértékesebb kincsei közé tartoztak.

Séta az agrárreform végrehajtása körül

Miért semmisítette meg a kormány a bérleti szerződéseket. — Mi lesz a bértilkóközösségekkel. — Beszélgetés Grama megyei agrár tanácsossal

Nagyon sokat foglalkoztunk már azokkal a bonyodalmakkal, amelyek az agrárreform végrehajtása körül felmerülnek és a merészségben odáig mentünk, hogy megjósoltuk: lesznek majd elégedetlenségek is, de hát hogy jusson el a mi hangunk Bukarestig?! A mult héten azután a parlamentben is felhangzott az első tiltakozó szó. Azt követte a többi elégedetlenkedő felszólalás. Ugy látszik az ellenzék mégis megtalálta a kormány legsebezhetőbb oldalát. Az agrárreform végrehajtása pedig nagyon bő és állandó anyagot adhat az ellenzéki szónokoknak. Amikor a kormány látta, hogy azonnali sürgős intézkedés szükséges ahoz, hogy megállítsa az ellen-

A váradi püspökség fénykorát Utjesenits Fráter György alatt éri el. E ragyogó elméjű főpap az elszakadt Erdély és Magyarország közötti szoros kapcsolatot akarta megteremtteni. Itt kötötték meg a váradi békét 1538-ban. Fráter György politikai utjai misztikusak, diplomáciai eljárásai érthetetlenek voltak, de előtte egy szent cél lebegett: a haza megmentése a török iga alól. Ez azonban nem sikerült s ő ép ez eszme áldozata lett.

Ezután nemsokára Várad török uralom alá kerül, mely alól csak 1692-ben szabadul fel.

Mária Terézia a váradi püspökséget különös oltalma alá vette s az ő kegyeinek köszönhető az 1777-ben alapított váradi gör. szert. püspökség is.

Forgách Ferenc, gróf Csiky Imre, báró Patachich Ádám, Kolonich László püspököktől kezdve Szaniszló Ferenc és Schlauch Lőrinc bibornokig, mind a váradi róm. kath. egyházmegye letűnt ragyogó tudású főpapjai közé tartoznak.

S e letűnt főpapokhoz méltó harmoniában következett gróf Szechenyi Miklós nemcsak a püspöki székhelyen, de egész munkásságában, könyvörületességében s diplomáciai tevékenységében. Mint igaz magyar szerette népét, de tudott igaz román állampolgár is lenni. Ezért szerette őt felkent román királlyá és Románia kor-mánnya.

A kerepesi-temetői sirhalom a váradi római kath. püspökség történetében egy nyolcszázéves korszaknak a szimboluma. A jövő Isten kezeibe van bízva. Felőle csak sejtelméink lehetnek. Annvit azonban a Megváltó tanításából tudunk, hogy az Istenbe vetett szilárd hit lelki nyugodalmat hoz mindazoknak, kik egy jobb, egy szebb, egy boldogabb jövő eljövését várják.

OLCSÓ CIPŐVÁSÁR!!

December hóban rövid ideig raktári készleteinket
 10% engedménnyel árusítjuk

„DERBY“ (volt Hungária) **CIPŐGYÁR R.-T.**

Fióküzletei: Avram J. (Kossuth)-utca 5. sz., Nic. Jorga (Zöldfa)-utca 7. szám.

maga vezeti Biharban a kisajátítás és földosztás munkáját.

A „Nagyvárad” munkatársa minap felkereste Grama Gábor megyei agrár-tanácsost, akivel hosszabb beszélgetést folytatott az agrárreform végrehajtásáról.

Miért semmisítették meg az állami birtokok bérletét?

— A kisajátított nagybirtokokból már — mondja Grama Gábor agrártanácsos — teljesen kielégítették a földigénylő parasztság igényeit és még igen nagy területek maradtak meg az államnak. Hogy ezek a birtokok ne maradjanak megműveletlenül, a kormány úgy intézkedett, bérbe kell adni a birtokokat olyanoknak, akiknek van megfelelő felszerelésük és kellő számú igavonó marhájuk a föld megművelésére.

— A megyei agrártanácsosok és a járási agronómusok minden esetben mérlegették a körülményeket és így teljes felelősségük tudatában bérbeadták az államnak visszatartott birtokokat.

Biharmegyében ezeknek a birtokoknak a kiterjedése 25.000 hold.

— A birtokok bérbeadásánál tekintettel kellett lenni arra, hogy a bérlő anyagi garanciái megvannak-e és van-e annyi igavonója, hogy megművelje a földet. Mert a földet minden áron meg kellett menteni a parlagon maradáستól.

Ott tehát, ahol nem találtunk alkalmasabb bérlőt, bérbeadtuk a földet a régi tulajdonosnak, akinek volt igavonója, gazdasági gépe, vagyona, tehát minden körülmények között garantálta a többtermelést.

Ezek szabályszerű szerződést kötöttek az agrártanácsos utján az állammal. A szerződés 7-ik pontja kikötötte, hogy a kormány bármikor felbonthatja azt, ha a földigénylő parasztság érdekei megkívánják.

A régi tulajdonosok, illetve az újbérlők tovább is, ahogy jó gazda szokta, trágyázták és gondozták a földet és annak igen tekintélyes részét már őszi maggal be is vetették.

— Most azután a kormány — joga volt reá — felbontotta az összes szerződéseket.

— Hogy ennek mi lesz a következménye?! Bizonyos, az első években csökkeni fog a termelés.

Ennyit mond Grama tanácsos a szerződések megsemmisítéséről.

A következményeket nem említi. Hogy mi lesz most a berendezkedett birtokosokkal. A fölös állatállománnyal és gazdasági gépekkel? Erre nem gondolt sem a politikai fegyvert kereső ellenzéki képviselő, sem a vitézvágást kiparizáló kormány.

— Most mi fog történni?!

— Ha már őszi vetéssel bevetették a bérbeadott birtokot — mondja az agrártanácsos, — kénytelenek vagyunk aratásig meghagyni azt a bérlőnél.

A be nem vetett birtokokat most azonnal kivesszük a bérlő kezéből és bérletközösségekké, obstké alakítjuk át.

— A bérletközösségek megalakítása úgy történik, hogy kijelölnek három bizalmi férfit, akik bírják a parasztság és a hatóságok bizalmát is. Ez a három ember megalakítja az obstké, a bérletközösséget, amelynek legalább huszonöt bérlőtagja kell hogy legyen. A bérletközösségbe felvesznek mindenkit, aki a biztosítékot, — 100 leit holdanként — le tudja tenni és van megfelelő igavonója és mezőgazdasági gépe, hogy megművelhesse a birtokot.

— A bérletközösségbe való felvételnél nem lehet nemzetiségi, vagy vallási megkülönböztetést tenni és ha valakit kihagy-

nának indokolatlanul a bérletközösségből, annak joga van felebbezéssel élni a megyei agrártanácsoshoz.

— Természetes, — mondja az agrártanácsos, — itt is történhetnek igazságtalánágok, mint minden ilyen nagy intézkedés végrehajtásánál, de én reményelem, sikerül majd az összes sérelmeket orvosolni.

Elmondja még az agrártanácsos, hogy a kisajátítás, illetve a földosztás munkája befejezéshez közeledik és reményli, hogy Bukarestből most már nem támasztanak majd akadályokat a normális termelőmunka megindulása elé.

Decemberi éjszaka

egy bihari vasutállomáson

Délután négy óra husz perc van, amikor a bukaresti gyors megáll a kis állomáson. A miniszterelnök különvonata pont öt órakor kell hogy ideérkezzen. Mi felszállunk. Interjúkat akarunk kérni a miniszterelnöktől.

A kis forgalmi irodában már felhőmály van. A főnök intelligens, kedves ember. Elmondja, hogy öt órára van jelezve a vonat, de valószínűleg lesz egy kis késés.

A peron üres. Egy hosszú katonavonat áll csak rajta. Néhány fegyveres katona sétál le-fel.

Mindjárt szemben az állomással kis falu látszik. Néhány apró ház. Egy miniatűr templom. A faluhoz gyalogut vezet a réten. Unalmas ezt így nézni is. Könnyű köd párázik. A sinek közt olvasom a lépéseket: egy-kettő, egy. Aztán próbálom egyensúlyozva tudni-e menni a sineken. Nem sikerül.

A főnök is kijön. A szomszéd állomásról jelentik: harminc perc késés van. Csak fél hatra lesz itt a vonat. Persze ez idegesít. Telefonálni akarok Váradra a redakcióba: tartsanak fent egy hasáb helyet az intervjúnak.

Az irodában, a forgalmi tiszt az asztal mellett ül. Bemutatkozom.

— Kérem, én szeretnék a vasuti telefonon beszélni a váradai forgalmi irodával. Ott ha egy barátomat, aki forgalmi tiszt, megkérem, majd telefonál a redakcióba.

— Nagyon szívesen megengedném, — udvariasan mondja a tiszt, — de a telefont leszerelték. Csak a szomszédos állomásig lehet beszélni.

— És ha sürgős közölni valójuk van Váradal?

— Csak postán.

A miniszterelnök Hunyadon száll a különvonatra, nem lehetne megkérdezni, elindultak-e már?

— Nagyon szívesen, de arrafelé is leszerelték a telefont.

— Hát hogy beszélnek Hunyáddal?

— Csucsának telefonon leadjuk a hírt és Csucsá tovább telefonálja.

A telefon cseng. Csucsá jelenti, hogy most már ötven perc a késés.

A morzegép kopog az asztalon.

— De uram, hiszen itt van a táviró. Táviratozunk Váradnak.

— Csak a szomszéd állomásig lehet táviratozni. Azon túl már nem visz a gép. Tegnap elromlott a gép és még a szomszéd állomásig sem működött. Kijött egy műszaki ember. Megjavította, de most még rosszabb.

— Hát az hogy lehet?!

A forgalmi tiszt mosolyog.

Berobog egy tehervonat az állomásra és a végéhez van csatolva Hossu vezérigazgató szalonkocsija.

Oda megyek hozzá.

— Új építési terveink most nincsenek, mert az idén feleltte redukálták a költségvetésünket, — mondja.

Megmondom a vezérigazgatónak, mit tapasztaltam az állomáson. Hátha egy összeütközés lenne?

— Legyen nyugodt, — mondja a vezérigazgató, — nem lesz összeütközés.

Ez a vonat is elmegy. Már két óra késés van. A katonavonat még ott áll a pályán.

Szent Isten — villan az agyamban, — mi lenne,

Attól függ, akar-e ön

karácsonyi

ajándékok

olcsón venni

?

Ha igen

ugy vegyen!

1 drb. diszes női inget	64	Leier
1 „ diszes női inget	72	„
1 „ diszes női inget	76	„
1 „ egész diszes női inget	88	„
1 „ diszes női nadrágot	64	„
1 „ diszes női nadrágot	72	„
1 „ diszes női nadrágot	76	„
1 „ egész diszes női nadrág — — —	88	Leier
1 drb. férfi zefir ing 2 gallérral — — —	175	Leier
1 drb. prima férfi ing 2 gallérral — — —	195	Leier
1 drb. hosszú köpör férfi nadrág — — —	120	Leier
1 drb. rövid nadrág — — —	75	„
1 pár női harisnya — — —	25	Leitől
1 „ férfi zokni — — —	14	„

Órlási választék
fehérművekben
és harisnyákban

Gyermekek kelengyék
direkt karácsonyi
ajándékcsoomagok

legolcsóbban és legizlésesebben

csakis

BERMANNAL

Oradea-Mare, Fekete Sas passage

Karácsonyi
ünnepek
alkalmával

100/0

engedményt ad a
már mélyen le-
szállított árakból

MISSIR
divatáruház

h nem tudják jelezni és a miniszterelnök vonata be fut?!
Már egészen sötét van.

Egy kis petróleum-lámpa világít. A telefondrót meg és zúg az épület fölött.

Kijön a főnök. — Bizony — mondja, — rosszul világít ez a lámpa. Repceolaj kellene bele, de nem kunk. Azt írták, vegyék petróleumot. Vettem. Még nem sem kaptam meg a pénzt érte. Kevés a vasuti ár. A sinek alapépitményei is romlanak. Ha sok lesz, az isten tudja mi lesz még a vasutal az én?! . . . Ugy látszik, nagyon pesszimista a főnök.

— Lesz az jobban is főnök ur.

— Igen, később . . . Ha lesz.

A jelzőharang kongat. Messziről már látszik a konvocat két tűszeme. Azután megérkezik. Meg-
Már robogunk Várad felé.

(t. s.)

„A hit Isten ajándéka.”

Irta: Lovassy Andor.

A vallás, a hit, nem állati ösztön, hanem az öntudatos emberi elmének és szívnek isteni megnyilvánulása. Nem földi anyvelőnek alkotása, nem törpe halandók földi törvénye, hanem egy hatalmas és erős, mely az élő ember lelkébe sugározza a jókészsáit, melyeket kiirtani nem tud semmiféle hatalom.

Egy Krisztusnak kellett az égből szállni, hogy évezredek vallásokat döntsön. Próbára s a régi hit romjain egy újat építsen; de az Isten fia se erőszakkal rombolta a régi oltárokat, hanem a szeretet és egyenlőség tanainak hirdetésével hódította meg a pogány világot.

Mennél jobban üldözték az új hit apostolait, annál jobban terjedtek annak hitvitásai; mint a tűzvész, melyet az üvöltő har akar elfujni, eloltani.

Nero és társainak kegyetlenkedése. Még magasabb lángolásra készítették az első keresztények oltárainak a tűzét, mint azok az egyszerű emberek, kik a Gerártható vidékéről, messze idegenbe menekülve, hirdették az isteni Igét.

Az erőszakra dac volt a válasz. A vértanuhalál dicsőség, az üldöztetés a lelkeket csak megfélemlítette, hanem megszilárdította.

A középkor vallási villongásai és kegyetlenkedései egy lépéssel sem maradtak mögötte Róma pogány cézárjainak s akkor se tudták elfojtani az emberiség nagy megének új hitét: mert az akció reakciót szült.

„A hit Isten ajándéka!” — mondá az apostol s ezt az ajándékot könnyelműen senki el nem pazarolja.

Iső Lipót és Kollonich korában a magyarországi keresztények élt egy ilyen átkos és keserves korszakot, melynek rettenetességei miatt maga a hazafias magyar katolikus főpapság is megdöbbent, de erőtlenség volt hozzá, hogy gátat vessen az igazságtalanságoknak.

Protestánsok, görögkeletiek és zsidók egyaránt átélték ennek a sötét időknek borzalmaikat.

A barlangok ismét templomok lettek, de mégsem némult el az ajkakon sem a szótár, sem az imádság.

A tizenkilencedik század világossága adott csak fényt deríteni és melegséget hozni a középkori sötétségbe és a felvilágosodás szövétnéke mellett csak akkor érdekelhetők a különböző vallások papjai, uralkodók és a törvényhozó testületek vallási egyenlőségét. Habár a nemzetek és fajok elnyomásával néha-néha még fellobbant a gyűlölet lángja és a templomok falainak ágyukat szegeztek, buzgalkodó híveket akart az osztrákok zsarnoksága megfélemlíteni. De már akkor bátrak és hősek valának a lelkek s midőn a császár parancsára feloszlatták a gyülekezetet, az „isten nevében” mégis megtartották azt.

Egy krisztusi érzésű főpap: Bartok Béla egri érsek kelt az üldözöttek vé-

delmére, mert az ügy nemcsak vallási, hanem nemzeti ügy is volt.

A hatalom megdöbbent a szívós és kitartó harcosok lelki fegyverétől, mert ez a fegyver az igazság szent tűzén acélozódott meg.

Most, a huszadik század harmadik évtizedében, a világháború vérszagától elvadult emberi lelkek, ismét felakarják idézni a letűnt középkor kísérteteit. Pedig okulni kellene a multak történetén, hogy vallási téren sohasem a támadó, hanem mindig a megtámadott győzedelmeskedik.

Krisztus a szeretetet hirdette s aki gyűlöletet prédikál, az nem az ő vallásának apostola, hanem a pogányság antikrisztusa.

*

Azután a nagy világfelfordulás után, mely a rettentő embermészárlást követte, nagyon megváltozott Európa térképe. Az elfáradt, a megkorbácsolt emberiség, az új államhatárok között testi és lelki nyugalomra vágyakozik.

Románia vezető államférfiainak százszor és ezerszer meg kellene fontolni, hogy a lelkek és kedélyek lázas állapotában, szelidséggel és jósággal kezeljék a még mindig felfakadó és folyton vérző sebeket. A szenvedély és bosszu mindig rossz tanácsadó, éppen azért a vallási kérdések megoldását, szelid lelkű, elfogulatlan és higgadt férfiak kezére kellene és kellett volna bízni az első perctől fogva; mert darázs-fészek az, melyet ha megbolygatnak, fulánkja is lehet neki; hiszen az egyes felekezetnek összekötő szálai nincsenek országhatárokhöz kötve, hanem az egész művelt világon szétágaznak s külföldre is kihallik a jajkiáltás, a panasz.

Tudom én azt, hogy e kérdés felszínrehozatalánál a cenzura megköti az én kezemet és az én tollamat; de ha meg nem kötné is, akkor se írnék többet és szenvedélyesebben, mert ebben a kérdésben az én elmémnek és lelkemnek az iránytűje az állam iránt való jóindulat.

Tanácsadás ez, minden mellékcél nélkül, ha meghallgatják, nemcsak mi a panaszkodók, hanem maga az ország vezetői és a nép összesége veszi hasznát.

Kérdem: a kormánynak vallási téren tett eddigi intézkedéseivel megvannak-e elégedve a római katolikus, a helvéthitvallású, az ágostai evangélikus, az unitárius és az izraelita felekezetű állampolgárok? És meg van-e elégedve maga a görög-katolikus hívek tábora és papsága? Pedig ezeknek a zöme faj-román.

És miért hangzik fel a panasz? Azért, mert emberi kéz és emberi törvények által akarják kormányoztatni az isteni törvényeket valló híveket.

A hitélet megnyilvánulását nem volna szabad rendőri felügyelet alá helyezni; hiszen fülembe cseng a letűnt korszakból, a görögkeleti egyház világi és egyházi vezér-férfiainak jogos panasz, midőn vallási kormányzatukba bele mert avatkozni az államhatalom, pedig akkor királyi biztos címet viselt a rendőr.

Nohát, ha akkor sérelem volt az egyházi ügyek intézésének rendőri ellenőrzése egy felekezettel szemben, akkor százszorosa és ezerszerese sérelem hat felekezet vallási ténykedését korlátok közzé szorítani és reájuk a gyanu árnyékát borítani.

Azokhoz a vagyonokhoz, melyek az egyes felekezetek tulajdona volt, sokszor szegény felekezeteké, csak óvatosan, higgadt elmével, szenvedély nélkül és keztyűs kézzel szabad lett volna hozzá nyulni és meggondolni azt, hogy azoknak a vagyonoknak a javarésze a lelkek ápolására, a közérkölcök nemesítésére, javítására és felvilágosodás terjesztésére szolgál. Már pedig az államnak eminens érdeke, létfenn-tartásának fundamentuma, hogy polgári vallások, jóerkölcsek és lelkileg művelt emberek legyenek.

E téren kivették a fegyvert az egyes egyházak kezéből, de bizony-bizony, maga

Megérkezett az

alkalmi árutömeg KÖRÖSARPTI ÁRUHÁZBA

a kicsinybeni elárusítás hétfőn
reggel kezdődik, gyári árban,

míg a készlet tart

Szenzációs olcsó árak!

Maradék kartonok

mtr. **21**

Női ruhára széles loden

mtr. **55**

Tennisz flanellek szép

szinben mtr. **31**

Francia flanellek, jó mosó

mtr. **41**

Francia hermelin flanel

mtr. **57**

Gyapju szövet, kockás

140 széles mtr. **97**

Különböző vásznak, fehér-

neműre mtr. **29-től kezdve**

Schiffon és Creton

ágyhuzatra mtr. **31-től kezdve**

Damaszt, csikos és virágos

mtr. **47-től kezdve**

Battist Schiffon fehérneműre

mtr. **53-tól kezdve**

Ing-zefirek, kitűnő mosó

mtr. **44-től kezdve**

Ing-Cretonok, francia

mtr. **47-től kezdve**

Férfi szövetek szép

kivitelben mtr. **178-tól kezdve**

Férfi szövetek, elsőrangú

mtr. **315-től kezdve**

Női kabát-szövetek

mtr. **178-tól kezdve**

Női kabát-szövetek

elsőrangú mtr. **315-től kezdve**

Csikos alj-szövetek

mtr. **185-től kezdve**

Női ruhaszövetek

mtr. **163-tól kezdve**

Női kosztöm-szövetek

mtr. **247-től kezdve**

**Fentjelzett árak csak
a készlet eladásának
tartamára szólnak**

az állam fogja megsínyleni és annak ke-
serülevét meginni.

En nem tudom elhinni, hogy a kor-
mány és a parlament egykor be ne lássa,
hogy egyesek túllóttek a célon

De a hit olyan, mint
a cövek, mennél jobban ütök, annál mé-
lyebben és annál erősebben megy bele a
földbe.

Látogatás az Erzsébet leányárvaházban

Két nagy adóssága van az életnek: a
szüleit vesztett gyermek és az agastyá-
nok. A kettőt a megindító gyámoltalanság
közös vonása hidalja egybe és teszi min-
den gyöngédségre, oltalomra predesztinál-
tá. A Schlauch-téri Erzsébet-intézet is így
öleli magába, közös föld alá védenéit, az
árvagyermeket és a támaszukat vesztett
matrónákat és tavaszunkint trillázó ének-
hangok hirdetik az arrajáróknak a betelje-
sült harmoniát.

Az intézet a Biharmegyei és Nagyvá-
radi Nőegylet intézménye, egy kis szakasz
a régi Bihar életéből, bent az épület min-
den sarka megannyi évtizedes emlék ta-
nuja. Avar levelek őszi zenéje kíséri a lá-
togatót földbetakart rózsatövek alléján át
a csöndes házba, most csöndes, mert oda-
tulról deket kongat már a katedrális ko-
moly, nagy harangja és az apró, éhes szá-
jakra lakatot ver az éhség.

A konyha egyedül hangos. Ott bezzeg
van sürgés-forgás, harmincöt állandó ven-
dégére az eberjóságnak számít, porcióz,
dolgozik sok, sok áldott kéz. Fantasztikus
nagyedényekben ingerlő illattal forr, bu-
zog az életadó erő. Szeplőtlen tisztaság
mindenfelé. Eisele Ferencné, az intézet
önfeláldozó szorgalmi felügyelőjét ott ér-
jük éppen, amint szemlét tart az elkészült
ételeken, egymásután emelgeti le a fedőt
a párolgó fazekakról, de még az ő pedáns
bírálatra sem lelhet bennök kivetni valót.
Két leányka a tüzhely mellett, kuktálkod-
nak, tanulnak főzni, ők már tudják, hogy
milyen izes falatokat borít a fedő és a sze-
mök meglepődéstől csillog.

A többi gyermek az ebédlőben üli kö-
rül a nagy, hosszú asztalt s míg az ételeket
felhordják: tanulnak szorgalmasan. Mind
előtt könyv, tiszta román szöveg, kétszeres
fejtörésbe kerül így a lecke. De azért
megy. Épp most ujságolja egy kislány,
hogy a tanító néni megdicsérte az árvahá-
ziakat, mert szépen haladnak.

A hálótermekbe özv. Nagy Antalné
házigondnok vezet. Ez a kis fehérvilág az ő
birodalma, gondosságának nyoma meglá-
szik minden függönykén, itt is minden ra-
gyog, tündököl, bámulatosan tiszta. Az
ágyacskák fölött feszület és az ágyalapi-
tók megörökített neve, régi idők szele huz
el emlékezetünk előtt, míg leolvassuk őket:
„I. Ferenc József“, „Erzsébet királynő“,
„Mária Valéria főhercegnő“, „Deák Fe-
renc“, „báró Gerliczy Félix“, „gróf Kor-
niss Aloysia“.

A tanulóterem közepén márványtábla
emlékeztet egy azóta örök nyugalomra
hajott koronásfő látogatására, I. Ferencz
József harminchárom éve személyesen ke-
reste föl a szép emberbaráti missziót tel-
jesítő intézetet. A rend, a tisztaság azóta
is változatlanul olyan itt minden helyisé-
ben, hogy bátran fogadhatná váratlanul is
bármely percben fejedelmi vendégeket.

Az árvákon kívül, mint említettük,
ugyancsak itt nyernek elhelyezést a Lujza-
otthon elaggott urihölgyei, tizenhat régi,
fényes bihari név pihenésre megbútt leté-
ményese. Derűs szobácskáikban meg-
hitt családi butoraik, képeik, klenodumaik
közt itt rejtették el törekvő testüket, lel-

küket a künn tomboló világviharok elől,
nagyszerű békességben a multba fordított
tekintettel élvezik virágos ablakaik mögött
a kései napsütést.

Rajtok kívül, a kolozsvári Vakok Inté-
zetének felosztása óta, hat világtalant fo-
gad még oltalmába ez a külsőleg szerény
hajlék, melynek alapjait a szeretet ásta
mélyre s mely fölött az emberi irgalom
tart védő tetőt. A társadalom, ma is élő
nagy nevek örökösei, csak kötelességüket
teszik akkor, mikor támogatására oda-
ajánlják anyagi fölöslegük egyrészét: ál-
dás lesz abból is, meleg ruhácskák, tűzifa
a télre és a senkitlen árváknak angyaljáró
karácsony.

Horváth Ádpádné elnök és dr.
Frankó Józsefné alelnök az intézet fő-
felügyelője, kik minden szent asszonyér-
zésüket, szeretetüket a gyámoltalanokra
ruházzák, még ezenfelül is találtak párat-
lan leleményeséggel módot arra, hogy a
gyermektársadalom legsajnálatraméltób-
bait minél örömtelibb ünnepekhez juttas-
sák. Tervök szerint az apró, szorgalmas
kezek maguk fogják kitermelni, megkeres-
ni a szent este kiadásainak egyhányadát,
szakavatott vezetés mellett csodaszép, iz-
léses karácsonyfadíszeket gyártanak és
a karácsonyi vásárló közönség rendelke-
zésére bocsátják azokat. Az apró, díszes
holmik a Schlauch-téri Erzsébet-árvaház
gondnokságánál bármikor megtekinthetők
és megrendelhetők, bár lenne akkora a ke-
reslet, mint amilyen szentcél kínálkozik
bennük s akkor ez az egyezés volna a leg-
világzóbb, leggyümölcsözőbb, amit az em-
beri jóság elképzelhet!...

Női kalapok

mélyen leszállított árban, bőrkala-
pok 130 lelelt kaphatók.

König kalapgyár

Sft. Ladislau (Kö.ös-utca) 16.

Női bőrkalap

női bőrkészítők és női mellény uj-
donságok ismét érkeztek az

Old-Englandba.

Jumper fonalak

minden színben, harisnyák, keztyűk, svt-
terek, trikók, zsebkendők, szabó kellékek,
csipke készlet-gessék, bokavédők és ernyők
mélyen leszállított árban kaphatók

Altmann és Reich

cégnél Piata Unirii és Strada Nicolae Jorga sarok.
(volt Szent László-tér és Zöldfa-utca sarok)

Olcsó karácsonyi vá. ár

Selyem brokát kabátbélés gyönyörű

színekben Lei 235

Legfinomabb kabát Valur-kelmét Lei 550

Sima tiszta gyapjú-szővetek már 180 Ltól

Csikos alj-szővetek dus választékban.

Gheorget, arannyal átszőtt kelmék és

hálí divat-cikkek, harisnyák és keztyűk

a legolcsóbban és legjobban szerezhető be

Róth József

csipkeáruházában,

Sas-palota, főbejárat

LINOLEUM

Viaszosvászon,

Gummi köppeny

Szőnyegáru szaküzlet

és gyári főraktár

HAAS LIPÓT

ORADEA-MARE,

Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 5

Raktárak

Cluj, Strada Universitatii No. 1.

Timisoara, Bul. Reg. Ferdinand 7

Linoleum:

Prima minőségben 67 cm. sz. mtr. L 16

Prima minőségben 90 cm. sz. mtr. L 22

Prima minőségben 100 cm. sz. mtr. L 25

Linoleum ebédlő szőnyege

Prima minőségben 150x200 — — L 750

Égetett mintával 200x250 — — L 1250

Prima minőségben 200x300 — — L 1500

Inlaid Linoleum:

Teljesen átöntött, soha nem kop-
ható mintával négyzetméterenkint L 450

Egyezintű valódi parafa
Linoleum:

Barna és zöldszinben négyzetmtrkint L 330

Viaszosvásznak,
asztal bevonásához:

78 cm. széles méterje — — — L 70

100 cm. széles méterje — — — L 90

115 cm. széles méterje — — — L 105

Bőrvásznak:

Kalapok készítéséhez, 130 cm. sz. L 150-től

Mindenféle szinben, kárpitosok

kocsigártók és könyvhőtlők

részére 120 cm. széles — L 150-től

Erős minőségű bőruztázat, mindenféle
szinben 130 cm. széles

Viaszosvászon nagybeni vé-
telnél nagy árendemény.

Szőnyegek:

Tartós futószőnyeg 70 cm. sz. mtr. L 100

Tartós futószőnyeg 90 cm. sz. mtr. L 140

Tapestrie, Velvet, Argaman ebédlő-
szőnyegek minden nagyságban.
Otoman takarók és plüsch abro-
szokban állandó nagyraktár

Agyelők és fali szőnyegek
L 170-től

Férfi és női gummikabátok

Ragasztva és varrva a legjobb angol
gummizással — — — — — L 875

Férfi gummi esőkabátok:

Valódi gyapjuszövetkűlsővel, a leg-
jobb angol gummizással — — — L 1750

Legjobb gyármányu

sár- és hócipők

Női sár- és hócipő Lei 256

Férfi sár- és hócipő Lei 300

Női hócipő Lei 557

Férfi hócipő Lei 660

Hazi cipőben is állandó nagyraktár

Linoleum, Perzsaszőnyeg

Futó és ebédlő szőnyeg,
függöny, paplan, átvétők,
ágy és uti takarók, nagy
választéka Olcsó árak!

Czillér Imre áruházában

1922 december 16.

Fejes erővel megkezdték az adóbehajtást

Mi nem lehet lefoglalni. — Coroiu pénzügyigazgató nyilatkozata az adóbehajtásról

Az adóbefizetések harmadik évnegyeztései járt és az ez évi adótartozásoknak tekintélyes része még nem folyt be a pénztárakba. Igaz, hogy a felebbezések még most sem fejeződtek be, nem is fizethette be sok vállalat az adót. A törvény azt írja elő, hogy az adósok adókat felebbezésre való tekintettel be kell fizetni, mégis sokan haladéktalanul nem fizetnek, vagy igyekeztek az adófizetés megkezdését kitolni, amíg az adófelebbezési eljárások be nem fejeződtek.

A bukaresti pénzügyminiszterium a legnagyobb eréllyel követeli, hogy az adóhatalékokat behajtsák és a pénzügyigazgatóságok egyre-másra kapják a rendeleket.

A nagyváradai pénzügyigazgatóság is megkezdte az adótartozások behajtását és az 1921-ik közjövédelmek behajtásához hozott törvény értelmében megkezdte a foglalatásokat is.

„Nagyvárad” munkatársa felkereste Coroiu Sándor pénzügyigazgatót és megkérdezte az adóbehajtásokról, illetve a foglalatások rendszeréről.

„A pénzügyigazgatóság, — mondja az adminisztrátor — minden intézkedést tett, hogy az adótartozásokat, ha az adózó nem fizetné be, foglalat és esetleg végrehajtás útján is, de behajtsák. A végrehajtásról, annak módjairól és arról, hogy a végrehajtás alól az adózó valamilyen okból mi van mentesítve, a közjövédelmek behajtásáról hozott törvény intézkedik.

A 25. szakasz értelmében mentesítik a végrehajtás alól a következő ingóságokat:

1. Ágyak, ágynemű, az adós és családja okvetlenül szükséges ruházata.
2. Két ökör, egy fejős tehén, 4 kecske, 4 juh, avagy egy disznó az adós vásárlása szerint és az ezeknek két hónapra szükséges takarmány, továbbá a vetéshez szükséges magvak.

3. Szekér, vízfordó, eke, vagy más hasonló szerszám vagy szállító eszköz.

4. Művészeknek, tanároknak, vagy másoknak szükséges könyvei 400 lei értékig, az adós választása szerint.

5. Gépek, mindenféle butorok és eszközök, amelyek a gyakorlati tanuláshoz, vagy tudományos és művészeti foglalkozáshoz szükségesek 600 lei értékig, viszont más foglalkozásuaknál 300 lei értékig az adós választása szerint.

6. Méhkasok, selyemhernyók, a méhek és hernyók szaporodásának ideje alatt és végül

7. Katonai és más felszerelések.
A 3—7 pont alatt felsorolt tárgyak csak az egyenes adók végrehajtása alól mentesek.

— Ha az eljáró hatósági közeg mégis foglalatna a törvény által mentesített tárgyak közül, tíz napon belül ez ellen előterjesztéssel lehet élni a pénzügyigazgatósághoz. Községi tartozásoknál pedig az előjárásához. Az előterjesztéshez csatolni kell az úgynevezett receptumot arról, hogy esetleg már kifizette az adótartozását. Ebben az ügyben felebbezési fórumok a törvényszék és a Curtea de Cassatie.

— Reményeim azonban — mondja Coroiu pénzügyigazgató, — nem sok foglalatásra lesz szükség. Hogy egy érdekes intézkedésről felvilágosítást adjak még: a törvény 22. paragrafusa kimondja, hogy aki tartozik bárkinek is, mielőtt az adósságát kifizeti, köteles meggyőződni arról, hogy a hitelezője kifizette-e már adótartozását. Ha a hitelező ezt nem tudja bizonyítani, akkor az adós letétbe helyezheti a tartozás összegét.

Ha azonban az adós, mikor kifizette a tartozását, előbb nem győződött meg arról, hogy a hitelezője kifizette-e az adóját, akkor az államkincstár megegyezően követelheti tőle az összeget a hitelező adójának fedezésére.

III. Csintalan Inasok: Részeg suszter — Nosz Andor. Inasok: Mányoki Ilus. Ligeti Maca.

IV. Balett: Schoppin: Ostváth Klára.

V. Grotesc: Beér Vally.

VI. A kis medve vadász: Föder Baba.

VII. Faust keringő: Vass Manyi.

VIII. Táncgyűleget: Ehrenwald Böske.

IX. Angol complete: Ligeti Maca.

X. Stancák: Radó Zsuzska.

XI. Tót tánc: Silberstein Kató.

XII. Schoppin: Tavasz: Krausz Nővérek.

XIII. Siliid: Hoffmann Klárka.

XIV. Mikulás. Mikulás — Nosz Bandi. Pistuka — Süller Irén. Mici — Mányoki Ilus. Ördögök: Jocsák Gabi, Hartmann Klára, Beér Vally, Dittert Mária. Kis hógyöcsök: Goldblat Evelyn, Marton Évi. Beregi Évi. Homoky Józsi. Medve: Vas Manyi, Föder Baba. Erdei manók: árvaházi gyerekek. Angyalok: Beregi Magdus, Zigre Zosi, Ehrenwald Böske. Cartis Lucrécia, iskolás növendék. Zene: a liceumi gyermekzenekar. Resch tanár úr vezetése alatt. Prológ: Fehér Baba Ardelean Justintól és Balázs Magda. Aktuális előkép: rendező Hetényi Elemér.

Dr Havas fogorvosi műterem és laboratóriuma, Arany János-u. 2. sz (Alexandri Teleky u. sarok)
A legjobb kivitelű precíz munkát jután, oszárón elvállal. — Vidékiek gyorsan kielégíthetnek.

Ritkán kínálkozó vásárlási alkalom, amit Karácsony és új év előtt nyújt a

„Hattyu áruház”-cég

Sas-passage

mely alkalommal igen hasznos dolgok kerülnek eladásra mélyen leszállított árak mellett, női fehérneműek, garnitúrák gyönyörű szép kivitelben, női kötött blúzok és jumperek, női kötött kabátok és sapkák valamint

nyaksálak pazar választékban.

Férfi nappali és hálóingek, alsó nadrágok és alsó trickók, férfi kötött kabátok és mellények, flu szvetterek és gyermek ruhácskák, sapkák és kalapok, női- és férfi zsebkendők. Mindenkinnek salát érdeke a kedvező alkalmat kihasználni míg a készlet tart.

Pontos előzetes és figyelmes kiszolgálás.

Karácsonyi és újévi ajándékok

legolcsóbb beszerzési forrása.

Divatos kézimunkák árjegyzéke:

Dupla ággyeri, filével, motívummal, divatos himzésse,	
opál és grenadinból	4000 Lei-től
Storok filével, pírja	3000 „
Agygarnitúra himzett, azúros angol egy és kétágas ..	500 „
Uzsonna-abroszok szalvétával horgolt csipkével, madeira filéses kalotaszegi	1100 „
Díványpárnák fehér himzett matyó	200 „
Millék, futók, himzettek kalotaszegi	150 „
Gyönyörű legujabb himzett és csipkés zsebkendők	40—200-ig

Kötött terítők, goblenek, tenerifa csillagok, a legváltozatosabb kézimunkák

WEINBERGERNÉ Strada Monastiri 1 sz. (Zárda-utca)

Legfinomabb új

Delavare bor

kímérését ismét megkezdtem, literenként 16 lei.

GOLDFÉDER JÓZSEF
Piata Regina Maria — (volt Bémer-tér)

ELISABETA

fényképzési műterem,

Foglalkozik a legmodernebb fénykép felvételekkel
Bwdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6.

* Diszített borkalap 150 lei a „Ritában.”

Aszódi (Sas-palota)
Karácsonyi
cukorka-különlegességük a legfinomabb minőségben megérkeztek. Olcsó árak.

Választások az orthodox izr. hitközségben

Megírtuk tegnap, hogy az orthodox zsidó hitközségek képviselőtestületének fellet december végén újból megválasztják. A képviselőtestületben jelenleg kisebbségben levő agudista-párt most teljes vehemenciával megye bele a választásba és a szombat esti nagygyűlésre az alábbi meghívót bocsájtotta ki:

Kedves Hittestvérek!

Szent kötelességünknek ismerjük Hittközségünket tőlünk telhetőleg minden pártoskodástól mentesíteni, fokozottabb mértékben áll fenn eme kötelességünk, ha arról lehet szó, hogy megakadályozzuk azt, hogy hitközségünk pártpolitikai célokat szolgáljon.

Legfőbb óhajunk, hogy hitközségünk vallás tekintetében öseinktől örökölt hagyomány alapján, mint az ország első és legnagyobb orth. hitközsége, a hithű zsidóság kebelében azt a helyet foglalja el, amely őt megilleti és ebben a keretben gyarapodik.

Ez okból elhatároztuk, hogy a legközelebb megejtendő képviselőtestület választásnál a küzdelmet felvesszük és végig harcoljuk és ha Önök is úgy akarják — sikerünk kétségtelen.

A vélemények nyilvánítása és a módoszatok megvitatására folvó hó 15-én este 8 órára a „Metropol” étterem helyiségében nagygyűlést hirdetünk és kérjük mindazon t. tagtársainkat, akik velünk együttértenek és párturalom elleni küzdelemben segédkezni óhajtanak, hogy ezen gyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Legyünk ott mindnyájan!

Útolt a tizenkettedik óra!

A cselekvés ideje elérkezett!

Oradea-Mare, 5684. Tevesz hó (1923. december hó).

A végrehajtó bizottság nevében: Blau Jeremiás, Borgida Béla, Berkes Bertalan, Czeisler Jakab, Deutsch Izsák, Freund Lajos, Feldmann Sámuel, Farkas Sámuel, Friedmann Fülöp, Friedrich Manó, Grossmann Benő, Grünfeld Bernáth, Guttmann Márkus, Grünwald Armin, Hartmann Sándor, Heller Adolf, Hösig Mór, Hauer Benjámin, Koh Dávid, Kohn B. Béla, Krausz Zoltán, Kiss Sámuel, Keller Márton, Klein Mór (Báthory-utca), Kaufmann Márton, dr. Löblé László, Leitner Lázár, Moskovits Izidor, Markovits Hermann, Rösinger Jakab, Seidmann Adolf, ifj. Silberstein Armin, Sternberg Salamon, Silber Lázár, Strasser Ignác, Schwartz Hermann, Teitelbaum Vilmos, Ullmann Mór, Ungerleider Salamon, Vadász Zsigmond, Weisz I. Miksa, Weiszberger Márton, Wohl Dávid, Zucker József. Ezen jegy egyszerként belépő jegyül szolgál.

Karácsonyra!

Karácsonyfadíszek, játékok, porcelánárak, alppok, ajándéktárgyak, zománcdények, üvegárak, utazókisérak órlási választékban, feltűnően olcsó árban kaphatók

Farkas áruház-ban

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 5. sz.

* Esernyő, harisnya, keztyű a legolcsóbb Szenszki Miklósnál, Sas-passage.

Értesítés.

Üzletem átszervezése és nagyobbítása folytán raktáramat rendkívül olcsón eladásra bocsájtom; az összes árukból

15% engedményt adok.

Különös figyelmét felhívom női, férfi és gyermek harisnya különlegességeimre

Darvas

Reg. Ferdinand 3 speciális kötött áruháza.

Női férfi és gyermek

sárcipők, hócipők és házi cipők
1-a minőségben

GONDA TESTVÉREK
cipőáruházában kaphatók.
Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 5.

Egy szép esernyő

a legalkalmasabb ajándék legolcsóbb a készítőknél.

Rosenberg Testvérek
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.) 8.

Uri fehérneműek

mórai szerint

Róth M. Utóda
cégnél, Mária királyné-tér 3.

Reclam

nélkül is szövet különlegességeink legjobbak és legolcsóbbak. Szolid kiszolgálás. — Olcsó árak!

Havas és Grünfeld
posztó és bélésszű nagykereskedők,
Str. Josif Vulcan — Nagy Sándor-u. 4

* „RITA” kalapjai a legszebbek, Teleki-utca 24.

* **FELHIVOM** a munkások, iparosok tisztviselői és kereskedelmi alkalmazottjainak figyelmét, hogy fogászati műveimben egy oly házagpótló uhoznam be, amely alkalmat nyújt ugyan, mint kedvező fizetési feltételek fogaik rendbehozatalára, ugyanis mind idő után déli 12—2 és este 6—8 óráig lön e célra fogászati rendelőt tartok, foghúzás, tömés, arany- és műaranykat kedvezményes árak mellett készítek. Heti és havi részletfizetésre is a legtesebb munkát végzi Horváth Ernő de Str. Teatrului (Sinház-utca) 4. szám.

* **Uj női kézműipar iskola.** A Str. dislauz (Körös) utca 27. sz. alatt Val Veturia urhölgy vezetése alatt műBottó-féle főzőiskola 1924. jan. 1-én l vül kézműiparszakosztállal, melyet lyás Károlyné szakképzett tanárnő fogzetni s amelyben mindennemű kézimubatik, (bőr, selyem és fabatik) monzás, fehérnemű szabás és varrás, fruha és művirágkészítés, szövés, fgyapjufestés elsajátíthat. A tanfolyamtama nincs meghatározva, minden enövendék az óhajtott szakma elsajáság látogathatja a tanfolyamot. Beirzások 1924 január 1. napjáig a főzői irodájában fogadtatnak el. Ugyanott a sorolt kézimunkákból is megrendel eszközölhetők.

* **Esernyőket legolcsóbban** Blumna

* **Estélyi ruhák** már 24 óra alatt szűlnék Schwartz Str. Saguna (Kapnus) 16. szám.

elérte a jóság és népszerűség rekord.
* **Legjobb, kényelmes** háskötők khatók csakis a kitűnő Kovács Sándor orvosi háskötő készítőnél, Nagyvár Nilgysztelep.

* **Fischer áruházban** Sas-passa, harnyák, zokni, keztyűk, clark lánc Oroszcárnák és minden rövidárak olcsón is rolhatók.

* **YES-PUDER**, a puderek királynő csak zöld zárószalaggal valódi.

* **Kabát, kosztüm és női ruhaszövet, csikoszövet, férfi-öltöny és átmeneti szövetek, kabátbsek, hárszonyok, pongyola-kelmék** oly órlási tömben vannak felhalmozva a Körösparti Áruházban, melyhez hasonló választékot senki sem nyújt. Árak utólérhetetlen olcsók. Tisztviselőknél árgedmény.

* **Egy nagy tömeg vászon, schifon, batistsz, hénemű anyag, ingzeffir és ágykuzat, damaszt** érkezt a Körösparti Áruházba. Ezen cikkek beszernél keresse fel a Körösparti Áruházat, ahol az á a legolcsóbbak. Tisztviselőknél árgedmény.

* **Székrekedés.** Krafft-Ebing professzor, az ideggyógyítás világhírű kutatója a Ferenc József keserűvizet sok esetben kipróbálta s hatásával mindig megvolégedve.

* **Öltöző asztala** hiányos, ha nincs rajta Brázay kölnivíz. Kapható mindenütt.

* **KERTÉSZ** Str. Rimanóczy-utca szövet, posztó, selyem és vászonüzlet utólérhetetlen olcsó áraival. A cég kizárólag elsőrendű, megbízható árukat hoz fogalomba.

* **Legszolidabb naplaron!** készítetek javítok minden fémipari munkát. Manometer mérlegsúlyokat és mindennemű mérő műszert hitelesen javítok. Telefon felszerelést és elektromos berendezést a legolcsóbb árban vállalom. Uj manometerraktáron. Rajz Andor elektro és precízió mechanikus. Str. Cosbuc (Szalárdi-u.) 9. szám, (Rosenzweig-palota.)

NAGY KARACSONYI OCCASIO!!

10% **RENAISSANCE S. A.** divatáruházában
engedményt ad az eddigi leszállított árakból

december 16.

Gyurikám!

(Prédy György barátomnak)

... Mit szóljak? Agyafúrt. Helyenként, rezonizmusba téved a becsületes tollad, amikor azt mondod, hogy aszondja: „... keserűség”... tetszett a gro-

meritumára térve a mondanivalóim nem az újságíró Perédynek szólanak. Vagy több élelétást, vagy több jóhiszedséget, még irodalmi ügyekben is, mint az a tegnapi cikked vall. Szállók ellenőz, mint városunk társadalmi életében, mint tizenöt egyet örökös és az önkéntes tűzoltóegyesület alpa-

... Gyurikám, hogy sebeket ejtet-... magyarság testén azzal a cikkem-... Kálmánnal kapcsolatban írtam. ... sebeket. Olyan tüzeseket, hogy félre-... és kiáltanotok kellett, hogy ... tűz, tűz! ...

... tesz Nven esetben egy talpraesett ... Tüstént befogat, megfujja a vész- ... helyre robog. Mit tettél te? Három hétig ... nyúlt tolétráddal: három hétig rágtad ... s mire a tűzhöz, szerény kis cik- ... az eloltásához kivonultál, a szenzá- ... rossz tűzoltó vagy.

... pedig gyérünk a sebbel Osváttól

... őket s mondom, nem sebek. Kék fol- ... s nem is nemesebb szerveken. Csak ... látható ujjlenyomatok. Ahogyan én, a ... folytán agónizáló erdélyi magyar íro- ... küzdője, görcsösen szoritottam meg a ... keresztény magyarság ernyedt bicep- ... a kétségbeesett, görcsös, felrázó szori- ... Kovács Székelyföldjéről van szó. Egy társamért tet- ... ki ... igen ... hát: — zsidó! ...

... ezért akkor sem tudnám lebecsülni ... kulturerőfeszítéseit, ha valóban csak ... nefuttancs” volna, kedves Kazinczy ... amilyenek te szeretnéd őt ledegradálni. ... Nem róla van szó! Kisiklottam. Vissza- ... rinted megsebzett keresztény magyar tár- ... Hanem most kérlek, Gyurikám, légy ... gyj magunkra bennünket, a keresztény ... s engem. Mert te, és itt csak: ... s z.

... hogy keserű voltam. A foltokat is lát- ... haldoklót sem rázzák kímélete- ... a szívverése már akadozik. Tudom, hogy ... ráztalak benneteket a kétségbeeséstől. ... ennél is többet követtem el a rovás- ... gráztam az apáitok porló csontjait is, ami- ... nappal ezelőtt egy szindarabomban Bó- ... azt csapattam arcába múlt század eleji ... ne, hogy addig senki magyarfajtának ne le- ... galma Erdélyben, amíg veszendőbe hagy- ... delyi magyar színházat.

... Vének ez? Száz évvel ezelőtt csak a ... kultúránk ügye. Ma Osváth is az, a ... néptanító is. S ha az író a lelkek felrázá- ... ményebb eszközökhöz nyúl, éppoly ke- ... et elítélendő, mint mikor a lelkész korholja ... dó hivat, ha azok a felekezeti iskolák is- ... akörül okoskodnak.

... láttam rajtatok az ujjaim lenyomatát, a ... Tessitóri-estén is. Bélyegesek volta- ... erdélyi íróval szemben elkövetett mulasz- ... s az én akkori, bolond, vad nekikesere- ... eredendően. És hogy a Tessitóri-estre ... tetek, engedjétek hinmem, hogy abban a ... toknak és szegény Osvát fiaskójának is ... retve, némi szerepe. S mialatt nektek Tessi- ... szonyt bekonferáltam, alázatosan megvallom, ... gorróbb jólesése fűtött. Igazolva láttam a ... Nóra telt háza által, hogy nemcsak fájdal- ... oztam nektek, de felráztalak titeket közö- ... sékből. S a kékfoltok azon az estén egy ... ers talizmánjává szépültek a karjaitokon. ... Ugy-e nem? Ugy-e hogy mulik? Nem seb- ... k folt. Katonadolog! Sőt azt sem fogadha- ... , hogy valamikor meg nem ismétlődik.

Perédynek pedig, aki különben jófiu, ebben a mi afférunkban ne sokat higgyetek. Először is ő mind- járt ott misztifikálta a dolgot, hogy az én néhai cik- kem kitöréseit a nincstelen magyar középosztályra vonatkoztatta. Holott kimondottan azokhoz adresz- száltam a részvétlenséget illető szemrehányásokat, akik ma is tehetősök maradtak. Azokhoz, akik mint a Tessitóri-esten is kitűnt, nem hálnak bele, ha ha- vontá egyszer teltház formájában az erdélyi magyar kultúra ügyének is, saját lelki gyönyörűségüknek is áldoznak. Ne higgyetek továbbá Perédynek, hogy az az Osvát nevű zsidó-magyar író, aki miatt az egész tűzoltójátékosdi keletkezett, éppenséggel a legutolsó sorban áll az erdélyi irodalom piacán. Lám, a kolozsvári olimpiáson is a marosvásárhelyiek maradtak győztesek Erdély többi városainak írói fölött. S a marosvásárhelyiek közül is ki volt az egyetlen, aki díjat is nyert? Osvát ur, az elnefüt- tancs. Peredy különvéleménye szerint ugyan ez az Osvát egy napon szóba sem jöhet sem Paál Árpád- dal, sem Nyíróval, Kádárral, Berdével, Áprilyval, Gulácsy Irénnel, Kovács Jenővel, Walter Gyulával és Tabéry Gézával. Mi, említett fenomének azonban még nem vagyunk olyan gögösek, hogy közülünk akárcsak egy is megtagadná a tolétra magasságá- ból mélyeséges megvetéssel sújtott Osváttal való színvonalbeli közösséget.

Ne higgyetek végül Perédynek abban sem, hogy a zsidó újságíróknak nem jut eszükbe olyan injek- ciós-tü alkalmazása a zsidóközöny, mint nekem eszembe jutott a keresztény magyar közöny leküz- désére. Hiszen éppen ez az ötlete Perédynek abból származott, hogy a Tessitóri-estélyen tényleg feltűnő kevés számban jelentkező zsidóközönség címére a „Nagyvárad” egyik zsidó munkatársával az én multkori cikkemhez hasonló feddő levelet szándé- koztunk megírni, ami csupán belső, laptechnikai okokból maradt el. Ezt Peredy nagyon is bölcsen tudta tegnapi cikke megírásakor.

Ti kedvesek, jók, ti néha tunyák, néha kedve- sek, ti sápadtak, sörvadók, ti megértettetek enge- met. Megbocsájtottátok a szilaj keserűségemet, a hogy belőlem is elszállt a neheztelés, amint az íga- zoló, szerdai Tessitóri-estélyen oly fölemelő teljes- séggel pillantottalak meg benneteket. A kékfoltok már nem sajoghatnak, csak emlékeztetnek. Menie- tek el, ha bármily kicsiny erdélyi véretek, hív ben- neteket szószéke elé. És menjete el a játszószínpa- ra is, amikor csak tehetitek. Nagyon sok hely már ugy- sincs számotokra, ahova elmehetnétek. És legyen közöttünk a béke szent.

Gyurikám, most már Te is előjöhetsz! A kon- zultációm megtörtént. Tőlem már teheted, amit akarsz. Verheted félre a vészharangot, sipolhatsz, vagy szalutálatsz s mehetsz helyedre az őrtoronyba. Egy jótanácsot mégis vihetnél tőlem a szerkocsin.

Te annyi jót teszel szegény emberekkel s oly sok purifikáló munka vár még rád, hogy kár olyan terepre tévedned, amirehöz érzéked nincsen. Ha min- denáron tűznek akartad mutatni piromániás kötele- ségtudásoddal azt a parázs heccet, ami Osvát kon- ferálásából kiindult, ám legyen igazad, mondjuk, hogy tűz volt csakugyan.

De ez a tűz, az újságíráson túli irodalom mély- tüze nem a te birodalmodban, nem padlásokon és ké- ményben lobogott. Örök, lappangó tüze a teremto szellemnek. Ez a tűz rokon azzal a másikkal, ami- től a Vezuv, az Aetna örökké füstölög. Ennek a tűz- nek oltásához pedig, hidd meg Gyurikám, a te fecskendőid és csővezetékeid szörnyen elégtelenek.

Tabéry Géza.

* Első nagyváradi perzsaszőnyeg sző- vő-műhely. Tudatom a nagyérdemű kö- zönséggel, hogy műhelyemet megnagyob- bitva, abban a kellemes helyzetben va- gyok, hogy a legnagyobb igényeknek is megfelelő nagyságu és minőségű szőnye- get készíthetek. A szőnyegek eredeti min- ták után készülnek 4 szalas selymes fonál- ból 2500 leitől, 1 szalas fonálból 2000 leitől négyzetméterenként. Tisztelettel Székely Zoltán Bulv. Regele Ferdinand 12. I. em. 7.

Apoló mozi
vasárnap--hétfő

A néma óriás

Kalandordráma 10 felvonásban.

A kétrészes film
egyrészből kerül bemutatásra.
Főszerepben: Luciano Albertini.

Jön

Jön

A nyomorultak

Hugo Victor halhatatlan regénye filmen

A temesvári magas foktartalmu

„Record-Speciala”-

SÖR

eredeti gyári palackozásban
kávéházakban, bodegákban,
csemege-üzletekben kapható

NŐI KABÁTOK

ruhák, blúzok, pongyolák
és női kalapok legutányo-
sabbban

HEVESI

Párisi divatáruházában,
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.)

DIAKEGYENRUHÁK
ÉS SAPKÁK =

KÉSZÜLNEK
GERGELY GYULA
BUL REG FERDINAND № 55.

megkezdődött

az edd'gi elírt árakból, 20%-al olcsóbban előlva áru-
sitok minden raktáron található árucikkeket, december
24-ig, kérem az igen tisztelt vásárolni szándékozót, ezen alkalmat
megragadni

Keller áruházában

Str. Avram Iancu (Kossuth-u) 8 sz. alatt

Kocsán János táblabíró panasza a semmitőszék előtt

Kocsán János táblabírót ez év közepén áthelyezték s az áthelyezett bíró jelentkezett új helyén, de orvosilag igazolt betegsége miatt kórházba került. Szabályszerűen beadott kérvényére válassz nem érkezett, ellenben egy idő múlva röviden értesítette a miniszter, hogy állásától felmentették.

Az állásától felmentett bíró a szabályszerű 15 napon belüli panasszal fordult a legfőbb semmitőszékhez, amelynek tárgyalásán Kocsán táblabíró dr. Lázár Aurél bukaresti helyettese képviselte. A legfőbb ítélőszék hosszabb tárgyalás után elrendelte a panaszos Kocsán János táblabíró személyes meghallgatását s erre bárárdot tűzött ki.

Agoston Péter nagybeteg

A halálraítélt s cserfogolyként Oroszországba átvitt Agoston Péter dr. levelet írt egyik nagyváradi barátjához, aki megmaradt jó emberének post tot discrimina rerum.

Agoston e levelében, amely az idén már a második, leírja rettenetes fájdalmait, amelyeket kínjait vesebaja okoz neki. Ha csak a legkisebb érendi eltérés történik, már türelmetlen kirovat érez. Ő egyébként a törvényelőkészítő osztály vezetője s jelenleg is még németül készíti javaslatait, amelyeket a fordítók serege átültet oroszra s különböző nyelvekre. A landó érintkezésében áll Leninnek s kitartóan folytatja a konszolidáció munkáját.

Agoston megírja azt is, hogy felesége kint van Moszkvában s hűen kitart mellette. Az a hír, ami a budapesti és bécsi lapokban megjelent, hogy Vántus Károlyné kint van az uránál Moszkvában nem igaz, mert Vántusné közben férjhez ment Sasvári Ármához.

Agoston Péter sokat gondol Nagyváradra s fájdalmas hangon ír elhagyott városáról, amelyet felteni nem tud...

A királyné elismerése

Nagyvárad közönségének

A királyné védnöksége alatt megalkult Mircea-egyesület szerdán, december 19-én, — amint máshelyütt megírjuk — gyermekdelutánon gyűjt össze a város összes gyermekeit a színházban. Változatos és mulató programot készített Losonczy Gábor rendező, táncosról pedig Antalfi Margit gondoskodik ismert izlésével és találékonyságával. Az érdeklődés e gyermekdelután után olyan nagy, hogy a páholyokat az első napon elkapkodták.

Mária királynétől tegnap sajátkezűleg írt levél érkezett a Mircea-egyesület megteremtőjéhez, dr. Bucico Corio anné polgarmesternéhez, amelyben a fenség Nagyvárad város közönségének az egyesület célja iránt tanúsított aldozatkészségét elismeréssel veszi tudomásul s az egyesület további működéséhez sikert kíván.

Az egyesület vezetősége s gyermekdelutánon a román, magyar és zsidóarvákak növendékeit ingyen helyezi el a színházban.

Játék kiállítás versenyárban.

2167

JARDOS játékipar műhelyében

Strada Jókai Mór (Jókai Mór-utca) 12

Értesítés.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy szövetségesei iskolámba nagy mennyiségű perzsanyag érkezett s azt olcsó áron bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Szővőszékek, perzsaszőnyegek allandóan aktáron. Gobelin és perzsatanítást vállalom.

Szőnyegfelvetés ingyen.

LIFT. SAS PALOTA IV. EM. LIFT. Feljárt a Magyar Banknál. 2171

Lepedatu kultuszminiszter Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: Lepedatu kultuszminiszter ma délben Kolozsvárra érkezett. Kívánságára a hivatalos fogadás elmaradt és csak Muresan prefektus, Popovici rendőrprefektus és Isac Emil fogadták az állomáson.

A miniszter csak holnap kezdi meg a tárgyalásokat. Délután a román nemzeti színház tagjai között oszt ki több kitüntetést. A miniszter két napig marad Kolozsváron. Ez alatt az idő alatt a román opera ügységét rendezti.

Soimescu. — bár jelezve volt, — nem jött le Kolozsvárra.

Vasárnap Lepedatu az országos sajtó-kongresszuson a kormány képviselőjében vesz részt.

Aminiszter társaságában érkezett Kolozsvárra Mavrodi, a Viitorul főszerkesztője, aki a bukaresti sajtószindikátust képviseli a kongresszuson.

Új keresztény felekezet, mely veszélyezteti az állam biztonságát

Új próféták hirdetik Krisztus evangéliumát

Az emberiség beteg. A társadalom állandó hidegrázásban szenved s szakadás komolykodók és brilles orvosprofesszorok öt év óta egyebet se tesznek: konzultálnak és medicinát keresnek a halálos tüsszék felszólására.

Vannak, akik szívesen akarnak meghalni az élet tetején. A városi élet óvár húszéves elérésükre a hamis csillogásokról s roppanva zúbanak a mélybe. Művelt kalakombákat váj a szebb jövő áhíta, pincék mélyén és szabad egek alatt, szőlőterekben prédikátorok élnek, akik új tanokkal házaiba igyekeznek új élet cöppögtetni a várandós lelkekbe. Nemelyek édes paloták kapuját próbálják feltornászni a népszerűség pusztító indulatait. Krisztus magvetői mások s az evangélium mélyseges szavainak keresnek tartalmát, hogy új paradicsomot varázsoljanak a földre. Kik a tévelygők, kik az eltévelyedettek: nem könnyű megtalálni.

A véges emberi elme szörnyű erőfeszéssel keres kiutat és sohase volt annyi szekták, vallási hitet, fanatikus hívalló, mint napjainkban, a teljes káosz idején. A szegény néptömegek közt különösen életmentő talajra talált minden magvető. A bapismus, vagy ahogy a falu hívja: a hívő vallás egész közönséget csábít a sallangosított vallás köteleit. Művelt az adventisták hódítják a hivatelt a szegénység s a szerénység krisztusi fogadalmával. Az új keresztények, a pénztelések, szombatörök apró sejtetnek képznek minden pár ezer lakosú városban, nagyobb községben. Egy bukaresti miniszteri rendelet most egy olyan felekezet letelekezésétől ad számot, mely évszázados hódítások híva lei a közigazgatás vezetőit. Az új vallás „Az evangelisták szekciójának” nevezi magát s különösen a regát városában hódít. Jassyan lapot is adnak ki „Buna Vestire” (Jó hír) címen s tanításuk merőben ellenkezik a mai állam berendezésével. Az új vallás oly rohamos fejlődésnek indult, hogy már átívelt Erdélybe és eddig Brassóban fedezték fel követőit.

Az állam biztonsága parancsotól fogva követeli — írja felhívásában a belügyminiszter — hogy a hatóságok vezetői a legteljesebb figyelemmel kísérik az evangelisták működését. A miniszter jelentést kér és az engedélyezetlen vallásgyakorlatokat tiltja.

A megnyilatkozás új korszakát éljük.

• A „Ghidul” Nagyvárad város kalauza, című és telefonkönyve minden könyvkereskedésben kapható.

* Stingli-zongora, börgarnura háló, ebédő álló órával, perszönyegek, hencsertakarók, kasszák, minden elfogadható árban és Benjámin Str. Gogalnicear (Zsigmond-u.) 11. sz. Telefon 170

Vigadó mozgószi

Ma, vasárnap utoljára

Jön a rozson

Főszerepben: Lóth Il

Dorian Film

A fél 4 órás előadás mérsékelt

Holnap, hétfőn színpad

Serpole

Egy főherceg, akit elnyelt a

Biró Lajos regény

Főszerepben: Várkonyi M

Dorian film.

„SEMINA

Bognár Stein

vetőmag, növény- és állatv

Nagyvárad

Strada I. Vulcan (Nagy Sándor-ut

Telefon: 1440.

Kizárólagos képviselők:

A Magyar Magtényesztési részv.

Monor.

A Hatvani Növénynem sítő részv.

Hatvan.

Az Aradmegyei Gazdasági Egy

let termelő szövetkezet.

A Chinoin Vegyészeti gyár r.

Ujpest.

Ambrozy, Fischer és Társa Faj

lák és szőlőoltványtelepek r

Ajánlják:

az aradi ólomzárolt here, lucern

répamagvaikat.

Téli gyümölcsfa védőszerkezet: EN

CHINOIN hernyók elleni perm

zésre, ALMOLA vértetükátrány,

BERNA hernyóenyv stb.

Állatvédőszerkezet: MAGNOL

magnolmész fertőtlenítésre, KO

TIN bőrölősdiek ellen, KAROD

sebhintőpor, KADOGÉL csúdsőn

ellen, RESTITUTIONSFLUID pa

kenőcs és viasz stb.

Szőlőoltványokat.

Kérjen árjegyzéket.

2040

Mindenki számára alkalmas
karácsonyi és újévi ajándékok

naptárak ugyszintén irodal fejszerelé-
sek és románnyelvű ügyvédi nyomatvá-
nyok legelőnyösebb árban beszerezhetők

özv. Boda Gyulán

könyv-, papir- és zeneműkereskedés
strada Avram Iancu (Kossuth-u.) 16. s

kémkedéssel vádolt mágnás- lány a pozsonyi vizsgálóbíró előtt

(Saját tudósítónktól.) Megírtuk a napokban, hogy Esterházy Lujza grófnő a csehszlovák hatóság letartóztatott kémkedés vádjá miatt. Esterházy Lujzát tegnap hallgatta ki a pozsonyi cseh vizsgálóbíró. A súlyos váddal terhelt úrhölgy nyelven tette meg vallomását, de a vizsgálóbíró diktálása közben több mondatot szlovákul helyesbített. Téves egyes lapok ama közlése, hogy Esterházy Lujza bisméri vallomást tett. Levelének megírását elismerte, de hangoztatta, hogy azt kizárólag vőlegénye Osztenburg ezredes és nem a nyilvánosság számára írta, abban elmondhatta véleményét bármely nemzeti sgről, így a csehekről is. Sem izgatási, sem kémkedési szándéka ezzel nem volt. Egyébként sem juthatott katonai titkok hírtokába a csöndes és a világtól félreeső Nyitrai lakon. A kihallgatás belenvult az esti órákba, utána Esterházy Lujzát levették cellájába, amely a körülményekhez képest elég lakályos.

Még nem tudják, hogy a rendtörvény melyik szakasza alapján emelnek Esterházy Lujza ellen vádat, de a tegnapi vallomása után valószínű, hogy a kémkedés vádjá esik.

A vizsgálóbíró a kihallgatás után kiadta Esterházy Lujza előtt a vizsgálati írás elrendeléséről szóló végzést, amelyben Esterházy Lujza védője útján azonnal felfolyamodás jelentett be a vádtársához.

Egy prágai lap egy cseh vezérkari ezredes információja alapján a többi között azt írja Esterházy Lujza letartóztatásáról: Esterházy grófnőt két levél miatt tartóztatták le, amelyeket Lengyelországba küldött és amelyekben megígérte, hogy katonai jelentéseket fog adni Szlovénországnak és támogatni fog minden tevékenységét, amely a köztársaság határának megőrzésére irányul. Ezzel a rendtörvény I. fejezetébe ütköző bűncselekményeket követett el. Az egyik levél, amelyet testvérének, Tarnowski grófnőnek, a másikat osztrák-magyar nagykövetségének írt, már hosszabb idő óta a csehszlovák hatóságok kezében volt, de nem lehetett eljárni a grófnő ellen, mivel Magyarországon tartózkodott. Amikor december 15-én megérkezett a híre annak, hogy a grófnő Nyitrai lakra érkezett, még az éjszaka bizottság szállt ki, amely reggel házatást tartott. A kihallgatás lassan halad előre, mivel Esterházy Lujza mindent tagad és még olyan esetekben is ahol rábizonyítottak, nem akarja elárulni bűntársait, következetesen hallgat és a cselekményét magára veszi. A lap szerint a grófnő széles műveltséggel bír és mindegyik nyelvet bírja, szlovákul is aránylag jól beszél. Nagyon gyanús volt a grófnő előbbi szlovénországi utazása, különösen fontos katonai objektumok körül. A katonai dolgok iránt annyira érdeklődött, hogy állandóan katonai taktikai könyveket olvasott.

* Karácsony hetében nyolc órákor zárják az üzleteket. A nagyvárad kereskedők tegnap délelőtt Catana Aurél főprefektushoz kollektív beadvánnyal fordultak, s ebben arra kérték, hogy karácsony hetében üzleteiket este 8 órákor zárassák be. A prefektus méltányolta a kérelmet és december 15-től 1924. január hó 1-ig azoknak a kereskedőknek, akik eddig 10 órákor zárták üzleteiket engedélyt adott 8 órai zárásra. A prefektus megértő intézkedése a nagyvárad kereskedők körében általános megnyugvást keltett.

ÜDONSÁGOK

Ma zárul a Nemzetközi képzéskállítás

— Karácsonyi vásár mérsékelt árakkal —

Ma, vasárnap este zárul a Katholikus Körben az óriási sikerű nemzetközi képzéskállítás, melyhez hasonló értékű és gazdag anyagu művésztlrat még nem volt Nagyváradon. Az utolsó napon karácsonyi vásárt rendeznek a nemzetközi piktura világhíres mestereinek ragyogó és horribilis értéket reprezentáló és áráiban egyre növekvő műremekeiből. Iványi-Grünwald, Glatler Gyula, Csók, Rippl-Rónai, Pentelei, Molnár, Katona Nándor, Romek, Rottmann, Bálint, Jámor, Nagy Vilmos, stb. stb. híres és muzeális becsű alkotásai kerülnek a közönség elé mérsékelt árakon. A karácsonyi vásárt, mely a legjobb alkalom a mindig nagyértékű és abszolút művészi ajándékok vásárlására tekintettel a megnyilvánult nagy érdeklődésre, délelőtt fél kilenctől estig tartják. Hétfőn este már Aradon nyílik meg ez a kiállítás.

* Mayer Antal kanonok lett a vikárius. Dr. Bjelik Imre püspök, a nagyvárad róm. kath. püspökség apostoli kormányzója helynökéül, a vikáriusi közjogi méltóságra a Romániába eső területre Mayer Antal kanonokot, egyházmegyei főszámvévót, a magyarországi részre pedig Brém Lőrinc kanonokot nevezte ki. A püspök egyúttal Mayer Antalt a bátormonostori apátság címzetes apátiájává is kinevezte. Mayer Antal előmenetele általános elismeréssel találkozott. Tizenkilenc esztendeig volt udvari papja, első titkára Schlauch bíborosnak, majd Szmrecsányi püspöknek. Fináncszeni és nagy munkaerő hírében állott már fiatal korában és az alapítványi pénztár megszervezésével erre a hírré is szolgált. Legutóbb a gyulai alapítványi pénztárt szervezte meg. Rövid újárósi plébánoskodás után tizenegy évig a Szent József intézet kormányzó tisztségét töltötte be. A háboru alatt az intézetben kórházat állított föl. 1922-ben lett valószínű kanonok, míg most mint az apostoli kormányzó vikáriusa közjogi méltóságra emelkedett.

Bjelic Imre apostoli adminisztrátor Molnár Kálmán címzetes kanonoknak való előléptetésével megüresedett címzetes kanonokságra Görgényi Jenő tasnádi asperes plébánost kinevezte.

* A vivóverseny előmérkőzései. A mai országos vivóverseny előmérkőzései tegnap reggel 9 órától este 7 óráig tartottak az Orbán-féle vivóteremben. A mérkőzéseken a helyezések felett döntött a zsüri. Az országos verseny, melyre Bukarest, Kolozsvár, Arad, Temesvár és Marosvásárhely legjobb vívói jöttek el, reggel 10 órákor kezdődik a Kath. Kör nagytermében. Jegyek a pénztárnál válthatók.

* A Kath. Kör pénteki kulturstéjéét Sztachó Olga k. a. rutinos szavalata vezette be. Utána dr. Lestyán Endre prépost-plebános lépett a pódiumra, aki a Kovács Kandid előadására építette fel előadását, mint alapra. A materialista világnézet önmagában véve sem állhat fenn, nem elégti ki az emberi ész és értelmet, nem tölti be a szívet, nem ad megnyugvást és erőt a megpróbáltatásokban, legfeljebb öngyilkosságba kergeti az embert, a társadalomra és államra nézve csak bomlasztó mint azt világszerte tapasztalhatni. Az istenhit és vallás meg éppen egyenes postulatuma eszes voltunknak, kielégíti a lélek legmagasabb vágyait, a gyöngé lelkierőt magasra

fokozza, a társadalomra és államra nézve pedig erősebb bázis minden börtönnél és fegyveres erőnél. — Jövő pénteken Follmann Géza theol. tanár arról fog előadni, hogy kik írták az újszövetségi szent könyveket? Vallástudományi kérdés, de érdekel minden művelt embert.

* Ma van a Zsidó Nőegylet tea-délutánja, amit ebben a szezonban másodízben rendeznek, hangulatosabb, közvetlenebb lesz minden eddiginél. Nagyvárad társadalmában ezen a népszerű és kedves műlőjű tea-délutánon ad egymásnak találkozó és minden báni a jótékonyság nemes ügyét szolgálja. Emelni fogja még a tea-délután közvetlen hangulatát a híres szimfonikus bécsi zenekarnak játéka. A zenekar a legdivatosabb táncszámokat vette programjába. A belépődíj 30 lei, amiben a tea és szendvics ára is benne van. A tea-délután hat órákor kezdődik a Kereskedelmi Csarnokban és a rendezőség felkéri mindazokat, akik anyagilag hozzá akarnak járulni a jótékonycélú est sikeréhez, hogy adományaikat vasárnap délelőtt 10 órától fogva juttassák a Kereskedelmi Csarnokba.

* Hitközségi választás. A nagyvárad neolog hitközség december 23-án tartja képviselőválasztását. A hitközség képviselőtestületében 33 hely üresedett meg s a hitközség tulajdonos hivatalosan jelölte a régi tagokat. Az új jelöltek a 8 új helyre a következők: Beck Nándor, Grüner Aladár, Horváth Emánuel, Kelen Béla, dr. Meer Samu, dr. Nev Pál, Vámos Dezső és Virányi Béla mérnök. Ez a hivatalos lista.

* A Nagyvárad Olaszai Református Templomi Énekkar 1924. évi január 13-án magas nívóju műsoros dalestélyt rendez a Kath. Kör helyiségében.

* Mit vegyünk karácsonyra? Ezen fontos kérdésben tett rendkívül nagy szolgálatot a közönségnek Bermann Sándor. a Sas passagében levő fehérnemű áruház tulajdonosa. Izléses diszdobozokat csináltatott és azokat felszerelve harisnyák, keztyűk, fehérneműekkel, mint kész karácsonyi ajándék-csomagokat. Hallatlan olcsó áron bocsátja a közönség rendelkezésére. mindenkinek saját érdeke felkeresni a Bermann Áruházat.

* Pozsonyi Jenő festőművész kollektív-kiállításába utólagosan azokat a képeit is elhozta, amelyek-től eddig nem akart megválni. — Tüzes színekben vibráló napfelkelte-studiumok ezek, egy idegeskedő piktör pillanatnyi megrögzítései, amelyek előtt hitetlenül, fejesóvalva áll meg a későnkelő város ember. Nagyméretű vásznain is legtöbbszörre olyan problémák érdeklik, amelyek csak pár pillanattig tartó időt engednek a megfigyelésre: a Kálvária fölé tornyosuló viharfelhők rohanása; a Bóné-kut végtelen távlatát befedő tavaszi ég könnyű bárányfelhői mind, mind olyan probléma-megoldások, melyek színe és formája percenkint változó s megrögzítésük az idegekig menő művészi munkát követelk. Ezeket a problémákat még olyan Pozsonyi képeken is megtaláljuk, ahol más motívumok, például a város, színes háztetők adják meg az impressziót. „Vasárnap délután” című képe a Nagypiac egy részlete felül-ről, amütem ablakából nézve, de itt is a város végtelen távlatára boruló tavasz-délutáni égbolt a fontos, csak egy csomó harangvirág zavarja meg a bárányfelhők nyugalmát, melyek az erkélyről az ég felé nyújtják kelyheiket. „Holdvilágos téli éjszaka” vagy „Symphonie bleu” című képei az idegekre ható kék színek lágy összehangolása. Nem is rakta ki mutatába ezeket a nagyobb méretű képeit, mert erre a Kornweisz képkeretező-mester ügyetlensége. — bárhogyan is igyekezett a művész kiállítására céljaira átforgatni — kicsinynek bizonyult. Ilyenkor érezzük csak, hogy még mindig nincsen városunkban kiállítások stílusos megrendezésére alkalmas helyiség, mert látjuk a művész elkeseredését, amüdön kénytelen képeit a plafontól a földig egymás

üzletáthelyezés

miatt az összes raktáron
levő szövegeinket
minden elfogadható árban
kiadjuk.

Havas és Grünfeld
posztókereskedők
Vulcan, Nagy Sándor-u 4

hegyén-hátán elhelyezni. Pozsonyi Jenő képeit bátran merjük a műpártoló közönség figyelmébe ajánlani. Megdöbbentő, majdnem nevetséges árait csak azzal tudjuk megmagyarázni, hogy régen tervbevett tanulmányutját óhajtja végre megvalósítani / és ezt nem ösztöndíjakkal, hanem a maga erejéből, függetlenül minden guzsbakötő előírásoktól akarja megvalósítani és ezért művészhez illő könnyelműséggel válik meg még azoktól a képektől is, amiket eddig eldugva őrzött műtermében.

* **A színházi rovat és mozi-hírek lapunk 19-ik oldalán található.**

* **A király Öfelségének a Kandia-műveknél tett magas látogatása alkalmával a vállalat legfinomabb csokoládédeszertjeinek egy új keverékét nyújtotta át a magas vendégnek. E csokoládébonbonokat külön e célra készített és művészi képekkel díszített dobozokba csomagolták és e csomagokat kártyalappal látták el, amelyen megörökítették e magas látogatás emlékét: a kártya másik oldalán pedig a királyi pár arcképe volt. A Kandia vezetősége elhatározta, hogy ezeket a desszertjeit „Souvenir” elnevezéssel, fentemlitett csomagolásban egy kilós és fél kilós dobozokban 1923. december végéig korlátozott mennyiségben forgalomba hozza, hogy a közönségnek is jusson ezekből a desszertekből. Mint értesülünk, ilyen desszert már Gróza József cukorkaüzletének kirakatában látható és kapható.**

* **Földes — Nagyváradra jön.** A világ egyik legelső cellóművésze, Földes Arnold Nagyváradra jön. Tíz év előtt Földesyt a magyar Casals Pablónak hívták, ma — Földes Casals Pablo egyetlen riválisa, Amerika és a Nyugat rég elismerte, mint a gordonka legnagyobb virtuozát. Földesyt sikerült nagy áldozatok árán egy romániai turára létszerződtenni s e körut első állomása Nagyvárad lesz. December hó 27-én este 9 órakor lesz Földes a Kath. Kör nagytermében. Ez a hangverseny nemcsak szenzációt, de felelthetetlen élményt jelent a közönségre nézve. Előjegyzések a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Eljegyzés.** Spitzer Rózsi, Ungár Adolf (Budapest) jegyesek.

* **Cipészek szabási tanfolyama.** Felhívtnak mindazon cipész, csizmadia és cipőfelsőrész-készítő iparosok, valamint mindazon munkások, akik a cipőfelsőrész-készítési szabászati tanfolyamra beiratkoztak, hogy hétfőn este 7 órakor az iparostanonciskola (Str. Sztaroveszky-utca 7. sz. helyiségében pontosan és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* **A Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Rt. „Acélhang” dalköre 1923. dec. 25-én este 9 órai kezdettel tánccal egybekötött művészestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Kertem alatt” műdal Lányi Ernőtől, énekl: az Acélhang Dalkör. 2. Hegedű duett, előadják: Jakab Andor és Fenyves Vilmos. 3. Humoros jelenet, előadja: Madas István a városi színház tagja. 4. Késő vágy, dr. Horváth Ákostól, énekl: az Acélhang Dalkör. 5. Szavaltatok, előadja: Balassa Ernő a városi színház tagja. 6. Dalok, énekl: Zilahy Irén a városi színház tagja. 7. Macalik Ernő gordonka művész. 8. Opera áriák, énekl: Békessy József a városi színház tagja. 1. „Szinészek otthon” komédia 1 felv., Földes Mihály a városi színház tagja felléptével. 10. „Harangoznak imádkozzunk” Erkel Ferentől, énekl: az Acélhang Dalkör. A dalkart vezényli és az énekszámokat zongorán kíséri: Lobermayer Gyula karnagy. A dalárda rendezősége a legmesszebbmenő intézkedéseket tette az estély sikere érdekében. A nívós műsor után elsőrendű ci-**

gányzene mellett reggelig tartó tánc. Jegyek elővételben Sipos és Reich könyvkereskedésében, Bémer-téren és Láng József utóda könyvkereskedésében, Rákóczi-úton kaphatók.

* **Husipari munkások gyűlése.** Vasárnap délután 3 órakor a husipari munkások a vasárnapi zárás ügyének megtárgyalása végett taggyűlést tartanak Szacsavay-utca 24. szám alatt.

* **A Csarnok Szilveszter-estélye.** Ezt az esztendőt is a mult tradícióihoz méltón készül búcsuztatni a Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok. Zártkörű Szilveszter-estélyt rendez az év utolsó napján, amelynek sikerét néhány pompás ötlet biztosítja. Jókedv kell, hogy búcsuzhassa az esztendőt, s ennek a jegyében született meg az idén is a Csarnok december 31-iki estélyének terve. Rövid ötletes műsor pereg le az év utolsó órájában s kacagás fogadja a következő esztendőt. A műsorból egyelőre mit sem árulunk el. Az estélynek hangulatát emelni fogja a nagyszerű szalonzenekar és egy jó cigánybanda. A széles iókedv előmlik a Csarnok összes termein amelyek ez alkalommal színes díszben fogadják a Szilveszter-est publikumát.

* **Elveszett briliáns fülbevaló.** Elveszett egy briliáns, hosszukás fülbevaló. Becsületes megtalálóját vigye dr. Verzar Istvánnéhoz, Str. Cosbuc Szalárdi-ú., ahol magas jutalomban részesül.

* **Gyászrovat.** Tótlipcei Pajor Antal nyug. kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal volt főnöke, életének 69-ik évében meghalt. Gyászolják dr. Pajor Kálmán, Macalik Alfrédné gyermekei, Ferdéni Olivérné nővére unokái és nagykiterjedési rokonsága. Temetése ma, vasárnap délután fél 4 órakor megy végbe a Rákóczi-út 41. számú gyászszáztól.

* **Kandia-bonbon a király asztalán.** Mint értesülünk, Ferdinánd király a legutóbbi temesvárkörnyéki vadászata után tartott ebédén annak a kivánságának adott kifejezést, hogy Kandia-desszertesokoládét szervírozzanak. A király ugyanis temesvári tartózkodása alkalmával többször fogyasztott ebből a csokoládéból. A király kivánságának teljesítésére két ur autón rögtön a Kandia-gyárba sietett, ahol az uralkodó által kívánt csokoládét az ismert kitűnő minőségben meg is kapták. Ez az újabb elismerés, amit a király a kitűnő gyárteleppel szemben nyilvánított, a Kandia-névnek sokszoros fényt kölcsönöz.

LEGUJAB

Az orosz szovjet politikai bojkottja Svájc ellen

Moszkva, december 15. A szovjet elhatározta, hogy retorzióképen a W rowszky gyilkosa fölött hozott ítélet — teljes gazdasági és politikai bojkott kezd Svájc ellen.

Tőzsdéi Jelentések

Zürich, december 15. Nyitás. Berli 10 0-a 130, Newyork 573 háromn., Londo 2508, Páris 3047 fél, Prága 1678 háromn Bukarest 295, Bécs 0.0080'81 fél.

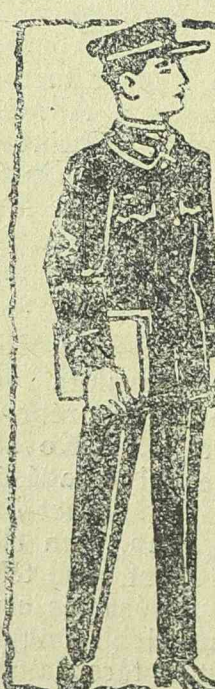
Bukarest, december 15. Zárlat. D vizák: Páris 1038, London 857, Newyork 197, Róma 860, Zürich 3445, Bécs 28 egy Prága 575, Budapest 110.

Valuták: Font 880—890, frank 1100—1100 fél, sájc 35—36, lira 880—890, dinár 225—230, dollár 200—102 fél, osztrák 28—28 fél, magyar 65—67, szokol 570—580.

Zürich, december 15. Zárlat Berli 10 0-a 130, Amsterdam 2181—2182'60 Newyork 573 háromn., London 2508, Páris 3045, Milanó 2492 fél, Prága 1678 háromn Budapest 0.0302 fél, Belgrád 648 háromn Bukarest 295, Bécs 0.0080'12 egy.

Budapest, december 15. A szombati magánforgalom: A bankközi magánforgalomban tartott forgalom kevés üzlet kötéssel, tegnapi általánosan magasabb kurzusokkal. Magy. H. 580—585. Hazai B 230, Osztr. H. 161—162, Keresk. b. 1200—1250, Angol-Magy. 87—90, Ingatlan 300—310, Pesti Hazai 4100—4150, Kőszén 2475 Beocsini 1075—1100, Salgó 590—600. Fegyver 1420, Ganz-D. 4700—4750, Ganz-Vill 2150—2220, Rima 100, Hoffher 180. Lipták 18 fél, Schlick 100—103, Magy. cukor 2850—2900, Mezőh. cukor 330—335, Szalámi 25 Izzó 720—730, Baróti 13 fél, Részv. sör 21 Gyapjamosó 65, Spódium 170, Műtr. 195—200, Brassói 725, Österm. 220, Star film 43, Viktória bútor 12, Ofa 525, Hitelfa 43, Hazai fa 160—165, Guttmann 650—660, Al lamv. 415—420, Déliv. 93, Meffer 370—375, Atlantica 47—49, Nova 125.

Budapest, december 15. Termény-tőzsde: Budapesti buza 111, tiszavidéki 105—106, pestmegyei 106, budapesti rozs 74—78, balatonvidéki 77, dunántúli zab 74—76, budapesti 82—82 fél, takarmányárpa 71, sörárpa 84, köles 85, dunántúli tengeri 66, budapesti 72 prompt, korpa 45—45 fél ezer korona.

ÁRJEGYZÉK

BIRÓ LÁSZLÓ

diákegyenruha

és uri divatszabó

üzletéből

Készíték bármely színben, iskolák előírása szerint tartós szövetoöl

Diákegyenruhát Lei 920 tól feljebb

Elegáns uri öltönyt fél gyapju kelméből Lei 1730-tól 1860-ig

Különleges színekben gyapju anyagból Lei 2070 tól 2200-ig

Átmeneti raglán és télikabátok már . . Lei 1680-tól feljebb

Valódi angol anyagból minden elfogadható árban tetszés szerinti kivitelben mindig a legutolsó divat szerint

megfelelő garancia mellett részletfizetésre is

Biró László

Oradea-Mare, Str. Ciorogariu (Uri-utca) No. 24

Saját érdekében kérem meggyőződni, hogy elegendősebb bevásárlási forrás

KLEIN ÖDÖN cégnél

Piața M. Viteazul (v. Nagyplau-tér) 14. Căminul Victoriei (Kolosvári)-utca sarkán

Gyermek

Leányka

Női

Himalája női szveter

Fehér vattás 2 személyes paplan

kabát

500 Leitól

650 "

800 "

550 Lei

725 Lei

Férfi és nőiszövetek, vászon, zefir, harisnyák nagy választékban. —

Szabó és cipészkellékek **rövidárak**

DMC himző Lei 4'75 Clerk cérua Lei 14'—

A SZERENCSE

Irta: Zombory Jenő

72

Vajjon mit szól ehhez Hollstein herceg?

A fiuk mind megtegezödtek György-vel. Nagyon megszerették. Nem csoda. György igazán szeretetreméltó és az a sok millió, amihez a fiuk jutnak György által, mind olyan körülmények, amelyek fokozzák a szeretetet.

Az estélyen feltűnő lesz, hogy György meg akarja fogni nekem. Hollsteint a féltékenység fogja ölni, ha meglátja, hogy Györgyhez kedves leszek. Hozzá pedig én. György már ismeri a Hollstein érzelmét. Hollstein valószínűleg azt hiszi majd, hogy a pénz vakított el. Ami engem illet, ez nem igaz, de igazán nem törődöm azzal, hogy mit hisz rólam. György tudja. Másnap pedig nem törődöm.

Most már boldog leszek. Annak a hit-
teget leszek, akit szeretek és aki szintén szeret. Egyébként is mindenki kedvembe jár és elkényeztet. Adja az Isten, hogy mindig is boldog legyek. És miért ne legyenek boldogok, amikor házasságunk a tisztább szerelem jogán jön létre?

*

György mindennap meglátogat. Annyi beszélni valónk most, hogy már nincs időnk házaságunknak. Tervezetünk. Ám kimondhatatlan boldog vagyok.

Már előre félek attól az időtől, amikor György elutazik. Ugy megszoktam a jelenlétét. Ismeretségünk óta mindig együtt vagyunk és azóta mélyasszonya is lettem. Minnyire hiányzik majd nekem. Mit csináljak nélküle? Igaz, hogy lesz dolgom, ami lefoglalja minden időmet, de azért mégis csak akkor voltam igazán boldog, amikor György mellett volt.

A György által rendelkezésemre bocsátott tíz milliót már az én nevemen kezelték és azt tehetem vele amit akarok. Ebbe kell a kelengyét beszereznem. Istenem, hiszen ez óriási összeg. György azonban szíveskedik ahhoz, hogy ezt mind elköltszem. A kelengye beszerzése sok dolgot ad. Először megígérte, hogy segítségemre lesz. Sok ruhát nem csináltatok, mert ha kimegy a divatból.

Vajjon hogy fogadnak Amerikában? Fogadják-e szeretni? Istenem, milyen csakis-
ságon jár az eszem, hiszen biztosan szeret-

Karácsonyi kivételes olcsó áraink!

Teakészlet 6 személyes	Lei 500.—
Kávékészlet 6 személyes	" 500.—
Gyümölcsös készlet 6 szem.	" 170.—
Tésztás készlet 6 személyes	" 170.—
Étkező készlet 6 személyes	" 800.—
Mosdó készlet színes	" 400.—
Író asztal készlet 5 részes	" 750.—

Képkerekeztetés! Ablaküvegeztetés!

Komlós Testvérek

üveg-, porcellán-, lámpa- és diszmutáruk gyári raktára

Oradea-Mare — Nagyvárad

Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 13.

BUTOR

különlegességeink minden kivételben ÉRKEZTEK

Wallerstein Ferenc utóda
DANIBERG és WALDNER

Nic. Jorga (Zöldfa)-u. 19.
Alapított 1861-ben

* Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a belek szabályos működésére. Képzeld az ideális és jóízű csokoládé hasznát erre a legalkalmasabb.

ni fognak, ha egyébként nem is hát azért, mert a György felesége leszek és György Amerikában igen hatalmas úr. És ha nem fognak szeretni? Mit bánom én? Ott van számomra György, ő mindent és mindenkit pótolni fog.

Az estély simán lezajlott. A meghívottak teljes számmal megjelentek és Henrik sietve leadta a vendégeknek, hogy a híres amerikai milliárdos is jelen lesz. Akivel megismerkedett. Mindenki kíváncsi volt a vendégre. Tíz órakor jelentették Györgyöt. Minden szem rajta függött. Volt is mit nézni rajta. Olyan csinos és elegáns volt. Karcsu, magas, alakja igazán fejedelmi. Apának igazán nincs oka szegyenkezni vele. Én erősen elpirultam, amikor belépett. A szívem majdnem hallhatóan dobogott az örömtől. Pár perccel később már mindenki ismerte, ettől kezdve ő lett a társaság központja.

Hollstein meg nem állhatta, hogy meg ne kérdezze:

— Mit keres ez a pénzeszsák közöttünk?

— Henrik igen jó barátságban van vele és meghívta az estélyre is. Igen kedves, jó modoru, nagyon csinos fiúnak találom. Már volt nálunk.

— Henrik lehetetlenné teszi magát ezzel az ismerettséggel.

— Nem értem az ellenszenvét herceg. Hogy mondhat véleményt olyan egyénről, akit nem is ismer?

— Talán önnek is tetszik hercegnő?

— Nagyon!

— Csodálom az izlését.

— Kérem herceg, azt hiszem csak jóízűsémről tesztek bizonyosságot, ha azt mondom, hogy tetszik nekem. Kérem herceg nézzen szét a társaságban. Talál-e hozzá hasonló tökéletes férfit? Fiatal, elegáns, szép, szellemes, okos és előkelő. Kell-e ennél több? Én legalább nem találok hozzá hasonló tökéletes férfit.

Hollstein hosszú orral távozott mellőlem. Nem akartam megbántani, de azt csak nem tudom, hogy Györgyben kifogásolni valót találjon egy olyan egyén, akinek vizen kívül semmi sincs a fejében.

György sokat foglalkozott velem ezen az estén, viszont én elragadóan kedves voltam hozzá. A vendégeken is észrevettem, hogy keresik az összefüggést Györgynek a házuknál való megjelenése között. Azt hiszem kezdik sejteni a dolgot. Mit is ke-

Ingyen

Vásárolhat

Splendid-nél

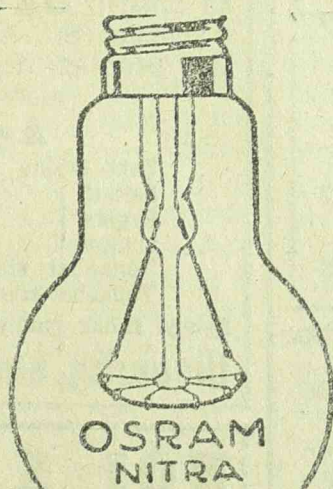
Karácsonyra

rendkívüli árengedmény-
tel nem, de olcsóbban

mint bárhol, csakis első-
rangú uri divatcikkeket

Avram J. (Kossuth-u. 16.) hol a leg-
alkalmasabb ajándéktárgyak

dus választékban kaphatók.

OSRAM
NITRA

OSRAM

felirást kell avillanykörtén látnunk

Ha jó
világítást
akar, ne
sajnálja a
költséget

**OSRAM
NITRA**

resne egyebet egy elszegényedett herceg kisasszony közelében?

Hollstein nem tudott belenyugodni ebbe, mert egész este körülöttem forgolódott. Ugy látom ő is fél valamitől, mert nagyon bizalmasan viselkedett velem szemben. Alkalmasint azért tette, hogy Györgyöt elidegenítse. Azt képzelte, hogy ha György látja az ő bizalmaskodó viselkedését, nem mer majd közeledni hozzám. Szegény Hollstein ha tudná, amit mi tudunk!

György is sokat foglalkozott velem, ami Hollsteinnek láthatólag nem nagyon tetszett. A vendégek kíváncsi szemekkel nézték barátkozásunkat.

Most, hogy a vendégek szétoszlottak, szobámba vonultam és gondolkodom. Almodozom arról, ami van és ami lesz. Már most is jó, de akkor lesz a legjobb, amikor György oldalán fogok élni. Istenem milyen furcsa is az élet. Megismerek egy csinos férfit, aki azelőtt teljesen idegen volt hozzám, ma pedig minden gondolatomban az övé és minden vágyam az, hogy az övé lehessenek. Hát nem furcsa ez?

Ismerőseink ezerféle kérdéssel ostromolják apát, a fiukat, sőt engem is. Igaz-e, hogy a milliárdos megjelenése a házuknál összefüggésben van személyemmel? Mindenki kitérő választ ad, de éppen abból sejthetik, hogy tényleg lesz valami a dolgan. Nem is lenne értelme a teljes tagadásnak, amikor a fiukat állandóan György társaságában látják és mindennapos házuknál.

Ennek a hírek köszönhető az is, hogy Hollstein szintén kérőként lépett fel és megkérte kezemet apától.

Apa hozzám utasította, mint aki egye-

Karácsonyra

ne vásároljon addig, amíg meg nem tekintette a

Horovitz és Mózes

színházi cukorka **angro** és **detail** áruházának legdusabban felszerelt csokoládé, Krampus és mindennemű csemege-áru nagyraktárát.

Románszentgyörgyi **HEBE** gyógy- és borviz nagybani egyedárúsítása.

Str. Teatrul (Színház-u.) 4.

2022 Telefon interurban: 2-69.

200 leien felüli vásárlásnál 5% árengedmény.

Olcsó karácsonyi vásár!!

Oroszlán védjegyű ingek és gallérok, női és férfi harisnyák és mindennemű kötött áruk. Nagy választék nyakkendőkben, női és férfi bőrkezttyűk, boka és lábszárvédők, valamint rövidárúkbán.

Molnár Bwdul Reg. Ferdinand (v. Rákóczi ut) 9. szám

PAULINY L. LILI

angol és francia nődivat salonja és varrodája

Specialitás: NAGYVARAD, PAVEL-U. 19.
Estélyi és alkalmi toilették

dül hivatott sorsa felett dönteni. Egyként is nem szándékozik a leánya szügyeibe vele avatkozni, elég komolyra talál engem arra, hogy meghatározhassem, kit akarok férjemül. Apa, — úgymond nem akar befolyásolni leendő férjem választásában.

Válaszom rövid és elutasító volt.

— A hercegnő Ilondaynak nyújtja az elsőseget velem szemben?

— Nem tartozom ugyan, hogy választ adjak, de még is válaszolok. soha se szerettem önt herceg és nem bíztattam egy pillanatig sem. Ha valakinek a hitvese leszek, azt előbb szeretnem kell. Szerelmem nélkül nem megyek senkihez. Ma már nem föltétlenül kell, hogy polkailag előnyös házasságokat kössünk. Ilondayt fogom választani, vagy ha esleg Ilondayt választottam, csak is azt teszem, mert szeretem őt.

— Ilyen rövid idő alatt megszereti valakit? Engem hosszú évek óta ismer megszeretni még sem tudott?

— Ahhoz, hogy valakit megszeressünk, nem kellene hosszú évek ismerésére. A szerelem pillanat alatt keletkezik és sokáig tart.

— Igaza van, hercegnő, elég, ha valakinek milliárdjai vannak.

— Hogy ön mit hisz, az reám néz teljesen közömbös. Kijelentem azonban, hogy annak leszek a hitvese, akit én választok magamnak, ebben senki sem akadályoz meg és még az se bánt, ha az illetőnek milliárdjai vannak.

— Még csak reménységet se nyújthat, hercegnő?

(Folyt. köv.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Karácsonyi ajándék

Hírségi iratok, békebeli választékban

Tentatartók

Mégy és László

Bőr neszkek irodafelszerelések nagy választékban

Levélpapírok

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 2.

Névjegyek azonnal készülnek

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Halálozás

alkalmával a családtagok saját érdekükben keresék fel a Germán Károly utóda „Kegyelet” keresztény temetkezési intézetét, hol a legolcsóbb és legszebb temetéseket rendezik. — Különösen felhívom a közönség figyelmét arra, hogy fizetsem a Sas-passagétban van a vaskereskedés mellett. Oradea-Mare. Teljes tisztelttel:

Germán Károly utóda Tarsoly

Nem úras reklám

jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél

Avram Iancu (Kossuth)-utca 5.

Női és férfi szövetek, barchet, flanel, schilon, vásznak stb.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben **olcsó áron készít**

KOVÁCS JÓZSEF kárpitos

Strada Deák Ferenc-utca 1. sz. alatt

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Uri szabó

üzlettem megnyitottam. Angol szövetek raktáron. **Szolid árak!**

SEIDLER

Körösparti, Rimanóczy szálló mellett

GRACIA

ÚJ FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM

Reg. Ferdinand (v. Rákóczi-ut) 23. sz.

(Steiner-ház)

megnyílt!!

1763

GRAPHICA

Bélgazok

KLISZÓ

RAJZOK

* Kedvező alkalom olcsó öltözködés! Mint minden évben, ez idén is nagy meglepetést kelt Székely Avram János (Kossuth) utca 5. sz. alatti posztóáru nagy karácsonyi vására. Különös tekintettel a nagy pénzhíányra, e hó 25-ig káb és öltönytövektől raktári készletét 10 százalékos engedménnyel árusítja. Hogy az ne üres reklám, minden egyes vevő meggyőződhet róla, hogy az előírt szigorú szabott árakból részesül fenti kedvezményben.

* Iványi József Jenő iparművész ületi órái hétköznapiakon d. e. 10-12-ig d. u. 4-6 óráig Parcul Traján 1 (Széchenyi-tér); hétköznapiakon d. u. 1-3 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 10-12 óráig Str. Pasteur 47. I. em. (Kórház-utca)

Próbálja meg, nem bánja meg

ha ruháját **DAVID és KOHN** utasítónál, Str. Alexandri (Teleki-u.) 4. szám alatt készített legizlésebb kivitelben, alantl érak mellett:

Arjegyzék:

Zakó öltöny	800 Lei
Felsőruha	700 Lei
Raglán	700 Lei
Uiszer	800 Lei
Téli kabát, sima	900 Lei
Téli kabát Hamilton v. Lord	900 Lei

Estélyi ruhák jutányos árban, a legszebb kivitelben

Ujdonság, ami még eddig nem volt

NŐI KABÁTOK

női ruhák, gyermekruhák, mélyen lezártított árban kaphatók

Modell Áruház

Str. Vlahuta (Szent János-u.) 6.

Perzsa szőnyegek

megrendelésre a legkényesebb ízlést is kielé-

gítően készülnek. — Nagy gyári lerakat: szőnyegek, perzsaonalból, felvetőkből. Régi perzsák javítását jutányosan vállalom. — Bizományba bármit elfogadok. —

Mayer Gyula

Str. Episc. Ciorogariu (Uri-utca) 49.

Gergely iparosok szövetsége

Nagy aparáttal és erős szervezettel indul neki a Marosvásárhelyi borsodszabóiparosok szövetsége. Erdély és Bányaiparosainak tömörítése érdekében a gazdasági és iparfejlesztési célok mellett a tagok, anyagi erősödését és a szövetség levételét is célul tűzte ki az új szövetség és éppen ezért megalakította a Temetési Segélyező Egyesületet, melybe beiratkozott szövetségi tagok fele vagy magának a tagnak elhalálozása esetén tekintélyes temetési segélyben részesül. A nemes cél és intenciót Váradi György és fodrász iparosai is megértették. A szövetségbe és egyúttal a temetkezési társaságba is. Tekintve, hogy az iparosok számára sincs biztosítva, mindenképpen szükség van ezen szakosztály tagjainak, más szakma iparosainak is ilyen társaság alakitását és pártolását. A tagok éves díj fejében egyszer s mindenkorra 5 leit fizetnek, tagsági díj címen pedig évente 10 leit s ezért a haláleset bekövetkezése esetén az illető iparos vagy neje 10 leit kap segélycímen, ahány tagja az egyesületnek van. Kívánatos tehát, hogy minél nagyobb számú tag legyen az egyesületben.

A férfi szabó iparosok országos szervezkedése.

Marita elnök és Moskovits titkár vezetésével mellett nagyarányú mozgásba lendült meg az aradi férfi szabó iparosok körében. Ők is, mint más munkaadó országos szervezetet, szövetséget szeretnének létesíteni, hogy gazdasági érdekeiket megvédjék és hogy országos szervezkedésben kapcsolatban lehetőségek egységes befolyás mellett dolgozzanak. Az országban megszervezett felhívást most szét a nevezett két vezérferfi s így az ipartestület férfi szabó szakosztálya is az legközelebb tárgyalni. Tekintettel arra, hogy városunkban Lebovits György elnöke alatt élénk tevékenység folytató szakosztály van működésben s így irányu szükséglet az itteni tagok között mutatkozott, remélhetőleg a váradi iparosok is fog csatlakozni ezen szervezethez s a szövetséget, mint helyi fiókot városunkban is megalakítják. Eppen az a szövetség alapszabályainak leképezése és a továbbiakban való megbeszélés és rövid időn belül várható.

Szűgyártó iparosok árulási helye.

Régi és súlyos sérelme volt városunk szűgyártó iparoságának, a piaci árulási helyzet széttagolása. A sérelmes helyzet megváltoztatása érdekében csak alig egy pár hét, hogy küldöttség kereste fel a polgármestert Czeglédyn Jeremiás ipartestület elnök vezetésével s ki az írásba is lejegyezett kívánságot meghallgatván, gyors intézkedést helyezett kilátásba. Ez meg is történt, mert a tanács 22434 számú határozatával elrendelte, hogy jövőben iparicikket, tehát szűgyártói munkákat csakis a piaciárcsúszáron árulhatják. Most már az a fontos, hogy a szűgyártó iparosok erősen károsító ócska szerszámokat, rossz állapotban forgalomba hozó kúpeket vegyék fel a versenyt és hassanak rá, hogy ezen iparrontó állapot megszűnjön, mert türehetetlen, hogy ócskán vett szerszámok és kontárok által kijavított lószerszámok és hámozók 1—1 zsibárusnál, vagy kúpecnél nagyobb mennyiségben találjanak, mint a hivatásos szűgyártó iparosok. Hívják fel a szűgyártó iparosok ezen

anomáliára a hatóság figyelmét és biztosan reméljük, hogy azok megszüntetésére a hatóság is készséggel fog vállalkozni.

Kádár iparosok szervezkedése.

A kádár-ipar terén felbujánzott sérelmek és bajok megszüntetése és még sok más fontos gazdasági kérdések megoldása és anyagi érdekeik védelme tömörülésre kényszeríti Nagyvárad kádár iparosait is s ezért már megindult oly irányban a mozgalom, hogy szakosztályt létesítsenek. Sarkadi József és Szentesi János buzgólkodnak a szakosztály életre hívásán és kívánatos, hogy a közérdekben hozott fáradság ne is vesszen kárba, hanem a célt megértve, mely az összes kádár iparosoknak előnyt biztosít, csatlakozzanak a szervezkedéshez, illetve a szakosztály megalakulásához az összes kádár iparosok.

Az adókirívások ügye.

Megdöböntő számokat hoznak napoként a lapok azokról az adófelelősekről, melyeket legnagyobb részben a kincstár érdekeit védő ügyész felelőse folyótan kerülnek ismét tárgyalás alá. A szigorú eljárás, az erőszakos magyarázás, gondolkodóba ejti a város egész társadalmát, mi lehet itt a cél, mikor már az anélkül is súlyos nagy adókat az ügyész tetszése szerint újból tárgyalás alá veszik. Számtalan iparos beletörődött a változott helyzetbe, igyekezett a nagy összegben megállapított adótételét elfogadni s azt jó részen adósságszerzés után megfizetni s így most ismét előveszik ügyét és talán mert kötelességének lelkiismeretesen igyekezett eleget tenni, súlyosabb adótelekkel sújtják ismét. Nem lehet más indokot találni, mint Erdély fejlett iparának a szándékos tönkretételét, melynek kárát pedig végül eredményben az egész ország közgazdasága fogja látni.

Iparosok Szilveszter-estélye.

Az Ipartestület vigalmi bizottsága családias összeívetelt rendez ez év utolsó napján: Szilveszter estéjén a Testület házában levő vendéglő termében. Hogy pedig a szórakozás maradandó nyomot hagyjon, a törekvés oda is irányult, hogy a Menház céljaira is biztosítson a rendezőség némi anyagi hasznót. Eppen ezért az estély keretébe műsorszámokat és tombolát is helyez a rendezőség. Beléptidíjat nem állapít meg, de önkéntes adományokra a jelenlevőktől számot tart. Jóllehet a helyszűke miatt is az estély szerény családias keretek között fog lefolyni, felhívjuk az Ipartestület tagjainak figyelmét ezen estélyre, egyben az azon való részvételre.

Iparos dalárda.

Jónéhány dalárda működik városunkban, melyek mindenkéhez önálló iparosok is tartoznak. Ezen dalárvány tudatában több iparos mozgalmat kíván indítani aziránt, hogy az Ipartestület előjárósága megfelelő anyagi és helyiség biztosítása után egy önálló iparos dalárdát szervezzék. Tekintettel a dalárda kulturális fejlesztő hatására, remélhető, hogy a fellevelet eszme a megvalósulás stádiumába fog jutni s így az iparosok is elfoglalja a helyet a dalfejlesztés, a zene és más kulturális egyesületek körében. Kívánatos, hogy a dalárda ügyei iránt érdeklődők, valamint az abban résztvenni kívánó énekesek ebbeli óhajukat az Ipartestület hivatalában a titkárnál jelentsék be.

Új iparos egyesület.

Nagy érdeklődést keltett az elmúlt hét folyamán a „Nagyvárad” napilap egyik cikke, a román iparosok körének megalakulásáról.

Tényleg új iparos egyesületet alakítottak városunk törekvő román iparosai, kiknek a város intelligens román elemei is segítségre sietnek és kiket ezen törekvéseikben támogatni kívánnak. Jólleső érzéssel állapíthatja meg városunk iparos társadalmának a nevezett cikkben nyilatkozatot adó Muth Gyula ipariskolai igazgató szavaiból, hogy a nevezett és megalakult román iparosok egyesületének az Ipartestülettel szemben semmi felforgató szándéka nincs, sőt azt hatósági munkájában a régi törvény és a régi gyakorlat alapján támogatni készek és az ő törekvésük tisztán és kizárólag a román iparos társadalom kulturális fejlesztése, értelmiségüknek fokozása, hogy azok is rövid időn belül elfoglalhassák a társadalomban az őket jogosan és méltán megillető pozíciókat. Viszont jólesőleg állapítható meg a cikkből az is, hogy az iparosoknak s így tehát a román iparosoknak is az Ipartestület működése ellen számottevő kifogása vagy panasza nincsen. A cikkben egyébként említett újraszervezése ezek alapján nem külső akcióból ered, hanem a törvény és alapszabályokban előírt évenkénti és szabályszerű változás hozza magával. Tekintettel arra, hogy testületi közgyűlés és így előjárósági választás 1919 óta nem volt, most ezen kérdés aktuális és a jelenlegi előjáróság meg is tette már az előkészítő lépéseket arra, hogy a jövő év elején a közgyűlés és előjárósági, valamint elnöki választás megtartható legyen.

Árjegyzék.

Alanti olcsó készülnék méret után árák szerint készülnék méret után a kiválasztott divatsávon szerint minden igénye-**fértőlőnyökráglán** átmeneti- és téli kabátok

Gergely Gyula úri szabóságában

Bulew. Regele Ferdinand 55. sz. alatt.

1. Fekete st. szürke barna és egyéb színű félgyapjú erős anyagból sacco öltöny méret nagysága szerint ... Lei 1850-től 1980-ig
2. Sima és különböző színekben, tiszta gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint Lei 2200-tól 2350-ig
3. Divat színekben, 1-a gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint ... Lei 2780-tól 2930-ig
4. Különböző kiűnő túlföldi divat anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint ... Lei 3280-tól 3500-ig
5. Átmeneti, raglán és télikabátok 1750 Ltól felfele
6. Egész finom anyagból salon vagy különleges darabok megegyezett árban készülnék!

Max Brotmann

Bukarest Str. Apolodor 33 Telefon 32-4

Az ismert cég speciális osztályt létesített és elvállalja a kereskedő és iparosvilág képviselőit és különféle érdekeik keres túlvitelét a központi szerveknél, bankoknál, hatóságoknál stb. Bukarestben, úgy, hogy a felek az utazást és egyéb költséget megtakarítják. — Ajánlatok az összes bukaresti nagybankoktól. 2 18

Uj! Manikürszalon Uj!

nyílt a Str. Gen. Mosoiu (v. Kort-utca) 1. sz. alatt **KRAFT** fodrász üzletében. — Manikűrös kisasszony azonnal fölvetetik. —

Olcsóbb a liszt

Elsőrangú lisztjeim árai:
1 kgr. 0-ás dupla grizes ... 9.- Lei
1 „ főző liszt ... 8.-
1 „ keverő liszt ... 5-75

Blumnál

Piata Unirii (Szt. László-tér) 5

Feladatok, hűvelyesek hallatlan olcsón. — Kereskedőknek angró árak!

24 óra alatt

készítünk női és férfi
fehérműveket
kelengyét,
női és gyermek
felső ruhákat.

Erdős Malvin rőfös
üzlete
Piata Unirii
(Szt. László-tér) **7 sz.**

Varrógép Kerékpár

Javító műhely és raktár
Felelősség mellett használt és új gépek:

Singer — — — 1000 Ltól
Karikahajós — 2500 "
Iparosgép — — 3000 "

Használt gépet és kerékpárt veszek

H. Eisenberger

Piata Mihai Viteazul
Magyiac-tér 5. szám,
Új huspiacsal szemben.

Ismét magas árban
veszek arany
szűrt és brilliáns
tárgyakat

KLEIN

ékszerárház
Avram Iancu
(Kossuth-u.) **4**

VALODI

perzsaszőnyeg

sürgösen eladó,
Weisz,

Sir Avram Iancu
(Kossuth u.) 18 sz.

Vas és rozsbutor

készítő műhelyemet Szaguna
(Kapucinus-utca) 63.
Gruza Voda Szacsny-u. 63.

szám alá helyeztem át, ahol
gyári árban kaphatók: ágyak,
éjjeli szekrények, gyermek-
ágyak, összehajtható vas-
ágyak, mosdók, vasfogasok,
sportkocsi, gyermekbiciklik,

sodronyágybélések

Kórházak, intézetek és szül-
tőházak berendezését jutányo-
san vállalom.

Szabó, lakatos.

Eladó

a város különböző részei-
in magán és bérházak,
beköltözhető lakásokkal,
főbirtok Várad közelé-
ben jutányosan, több lakás
butorozott szoba átadó. —
Aki házat, szellőt, üzletet,
lakást vagy bármilyen
ingóságot

eladni vagy venni

akar, forduljon bizalom-
mal irodámhoz, megelé-
gedésre közvetítek, bizo-
mányba bármilyen eladok.
Képek, abroszok, vnlódi
japán csészék, perzsa sző-
nyegek eladók.

Özv. Zilahy Gyuláné

általános kereskedelmi iro-
dája, Strada Alapi-utca 1.
Otthon 1-4-ig.

Parfümerie

D'OR

Reg. Ferdinand
Rákóczi-ut 16.

Bauerné Szabó Julia
megnyitotta
ismét fésű,
illatszer és
játékáru ol-
csó üzletét

Zongora

rövid, fekete, keresztúros,
fémszerkezetű, Thék Endre
gyártmányú klünö hangu,

sürgösen eladó.

Sternbergné

Piata Unirii.
Telefon: 13-45. sz.

Magas árban veszek

brilliáns, arany, ezüst
ékszereket és dísz-
tárgyakat, töredék ara-
nyat, ezüstöt, arany
szájpálcát, arany és
más hamis fogakat

Fround Benjamine

ékszerész, Nagyvárad,
Calea Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 11 szám.
Széchenyi-szálló épület
Ékszer alkalmi ára kapható

**Pénz és
helyszűke miatt**
raktáron levő zongora,
ebédő, háló, uriszoba,
Wertheim-kassza, per-
zsa szőnyeg, gyári
szőnyegek és hencser-
takarók minden elfo-
gadható árban eladhatók

**Beck
és Benjamin**

Strada Cogalniceanu
(Várady Ka.-u.) 11. sz.
TELEFON 17-22. sz.

Remélem tudja
már, hogy leggyor-
sabbán intézi el

**utlevél ügyeit
és vizumát**

Kolozsváron, Bras-
zóban és Bukarest-
ben DEUTSCH és
FIA futáirodája
Palace (v. Panoni.)
kávéház.

Eladó házak

A város minden utcájá-
ban beköltözhető 60 ezer
Leitől 3 millióig vannak
lakások 1-5 szobáig bu-
torral vagy anélkül, üzle-
tek, souterainek, szőlők,
földek stb. Ha házat, üzle-
tet, lakást, szőlőt, földjét
butorozott lakást eladni
kialdni, cserélni akarja,
forduljon bizalommal hoz-
zámm, diszkrétan elintézem
azonnal. Bizományba bár-
mit elfogadok.

Weisz Elzi
KÖZVETÍTŐ IRODÁJA
Str. Tipografiei (Nyomda-
utca) 4. szám.

Eladó

porcellán edények, függönyök, szőr-
mék, fehér- és asztalneműek, képek,
perzsaszőnyegek, női írósztal. Bi-
zományba elfogadok bármilyen el-
adásra alkalmas tárgyakat.

Kelepecz Dezső,
ált. keresk. irodája Calvin-utca 6.

Eladó

Csengeri-utca 11. számú ház

2 épület és szőlőskerttel. Értekez-
hetni Palace hotel I. em. 26.

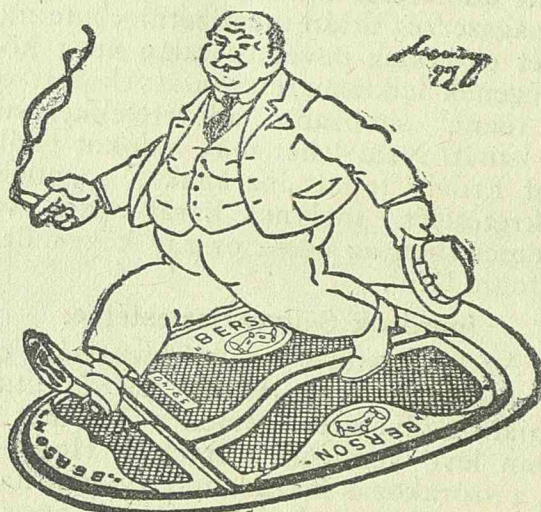
Aszódinál sas-palota

Tavalyi tearum tovább is literje 26 Lei

Helybeli és vidéki nagy-
ságos asszonyaimat
meghívom vásárlásra.
Tisztán kezelt fűszer-
árak, cukorkák, csoko-
ládék, kávék, teák, li-
kőrök, gyógy konyak,
gyógy borok, sajt, vaj,
liptói túró, estélyekre
a legfinomabb össze-
állítású csemegék peza-
gók, tea kenyerek cu-
korka osztályom külön

legességei Dorian Filmszínház (paszáz) főljáratával
szemben. — Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Cipőre tétessen BERSON-gummitalp

és meg fog győződni, hogy ez milyen kellemes
viselés. Azonkívül a Berson gummitalp jóval ol-
csóbb, mint a bőrtalp, tehát ennek viselése
nagy megtakarítást jelent. A cipőkészítő-
jétől követelje azonban a szakszerű alkalmazást
ezengummitalpaknak a hozzávaló Berson-cementtel

Gyapjuipar Rt. Str. Reg. Ferdinand 13

Engross: Fonal (Perzsa, Smyrna, Jumper). Kötött
és szövött árak, gyapju szövetek.

Detail: Gyapjuszővet, selyem és gyapjutricot,
vászon és chiffon.

Telefon 16 63. 1644 Sürgőnycim: Fonal.

Olcsó elárusítás!

Tekintettel arra, hogy az ol-
csóbb dísz tárgyakat ki-
árusítom, melyek

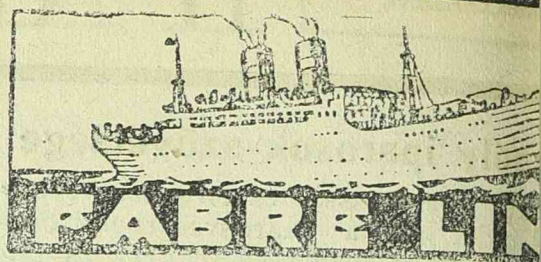
Karácsonyi ajándékoknak

rendkívül alkalmasak szép tár-
gyak **50 leltől** kezdve
már kaphatók

Sternberg I.

ORADEA-MARE Piața Unirii Kishidfő

Telefon: 13-45. Telefon: 18-45.

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANȚA direkt NEW-YORK

CONSTANȚA-JAFFA-MARSEILLE

CONSTANȚA tranzit CANADA

CONSTANȚA DÉL-AMÉRIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt le-
érdeklődni:

„SARNIA“ Pasagiul Comoedia, BUKAREST
és „RECLAMA“ CLUJ.

ATKÖLTÖZTETÉS

Magyarországba Csehszlovákiába, Jugos-
viába és más külföldre, ugyint belföl-
szabadalmazott kipárnázott butorszá-
llító kocsi, vagy zárt vasuti koc-
ban, teljes értékű biztosítással, valam-
kisebb terjedelmű ingóságok darabárú-
szállítását és vámkezelését vállalja

EXTERNA Nemzetközi Szállítási és Vámozási
Iroda központja. Or.-Mare Nagyvárad

Játékkirrusítás versenyárban

Ardos játékipar termékeiből

Láng, Benkő Fő-utcai, Babusa S.
passagi, Özv. Bodáné Avram Iancu
(Kossuth) utcai könyvkereskedés,
és Özv. Löwingerné bazárjában, S.
Nico'ae Jorga (Zöldfa-utca)ban).

Gyermeke lesz

a legelegánsabb a kor-
ha gyermekkosiját

Szőke Miklósnál

Vlahuta (Szt. János-u.) 22. sz. sz. u.
Ugyanott új huzatok, ernyők, gum-
misások és mindennemű javítások
a legolcsóbban és leggyorsabban
készülnek.

Str. Rimnicului-u. 4. sz. a. a.

„Eldorádó“ áruház

Női fehérművek, harisnyák, soknik, jum-
per pamut, szabó kellékek és kézimunka
anyagok legolcsóbb bevásárlási forrása

Tisztelettel közlöm, hogy villanyerőre berendez-
műhelyemet megnyitottam áthel, eztem Sirul Cer-
burior (Szarvas-sor) 17 szám alá, hol mindenféle
háztartási cikkek és hitelesített úrmértékek nagy-
ban és kicsiben kaphatók.

BRAUN ARNOLD

bádagos és szerelő

Elvállal központi fűtés vízvezeték-
és fürdő felszerelések berendezését

50%

tűzelő anyagot megtakarít, ha az általam készített elő-
melegítőt állítja be cserép vagy öntött vaskályhájába.

Metallum

Orák

szakszerű javítását a leg-
komplikáltabbig kifogástalanul

Tiszay

végzi Strada Alexandrii
(Teleky-utca) 9. sz. alatt
Jelentős árak. Precíz munka.

Régiségeket vásárol és elad.

Különlegességek
porcellán, üveg,
fayence és email.

Nagyvárad

Strada I. C. Brătianu
(Szeniszló-utca) 1 sz.

Tisztít, frissít, felüdít
Szeplőt tüntet, bőrt puhít
Az arcbőrt megfehéříti

KAISER- BORAX

a valódi

AMERIKAI IRODABU- TOROK, HÁLÓSZOBÁK, EBEDLOK, PARKETTÁK

elsőrendű kivitelben és nagy
választékban kaphatók

RIMANOCZY műbutor és parkettgyár R-t. ORADEA-MARE

Strada Ciujului 117. :: Telefon 279.

Legolcsóbb

Leggyorsabb

Legpontosabb

Levél és vizum ügyekben

SCHREIER

Parcul Stefan cel Mare No. 1.

(volt Tisza Kálmán-tér 1. sz.)

Állandó futárjárat Kolozsvár-, Brassó- és Bucarest között.
Díjtalan felvilágosítás. :: :: Levélbeni megkeresésre azonnal válaszolunk.

LEGJOBB

ZSEBLÁMPA

DURA

GYÁR TEMESVÁR

Telefon 10-25.

Sürgőnyeim: Mártonffy-pelz.

Mártonffy Testvérek szűcsök

szűcsáruháza Cluj, Piata Unirii 20.

Legújabb szőrme-árak állandóan raktáron.

— Szőrmebundák, sportkabátok, boák, etolok nagy választékban —
Állandó szőrmekiallítás. — Mindennemű prömbőrök, feldolgozott szőrme-
árak nagyban és kicsinyben. **EN-GROS** **EN-DETAIL**

Kérjen kizá-
rólág csak

100g - 150g

és
kisebb darabok

Eladó

nagyon szép női baltat ingek, nadrágok, mellények, zsebkendők, függöny-be való klópi csipke és bétét, nagyon szép arany, kötött és kézimunka terítők, typosnes aranyterítők, kicsik és nagyok, színes kerek kötött asztalterítő, nagy dupla ágysterítő, file mottóvumok, nagy választékban, gobelin főtél, gobelin kép, matyó himzésű terítők és képek, fehér, rischeliő, madelva és ajouros asztalközepek, fehér és sötétkék kötött ruha.

Bwdul Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 30. szám jobbra, Szász.

A HOSSZU TÉLI ESTÉK

unalomát legkellemesebben a könyvvel űrheti el. A jó könyv szórakoztat, mulattat és tanít. — Csak hogy ma már valamire való könyv 1:0 Leiba kerül

A HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA

lehetővé teszi lapunk olvasóinak, hogy havi 40 Leifért minden nap olvashassanak egy drága könyvet.

Írógépek: Royal amerikai írógép

Torpedó, Titania, Mercedes, Arika, Record, Stöwee, Urania

Telefon: 11-45

stb. raktáron vannak és azonnal szállíthatók.

Számoló és kopírozó gépek Goldstein írógép

szaküzletében nagy javító műhely
Oradea-Mare Str. Avram I. 5.

A csokoládé szakmában tavakeny utazót keresünk

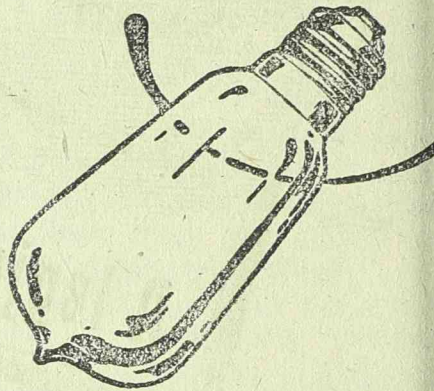
Erdély számára. Csak olyanok jelentkezzenek, akik több éves sikerre tekinthetnek vissza és jó referenciákkal rendelkeznek. Ajánlatok *Casa Poştala* No. 76. Bukarest intézendők.

Nagyon szép brokát függöny

uri szobába vagy ebédlőbe 3 és fél méter draperiával olcsón, sürgősen

eladó

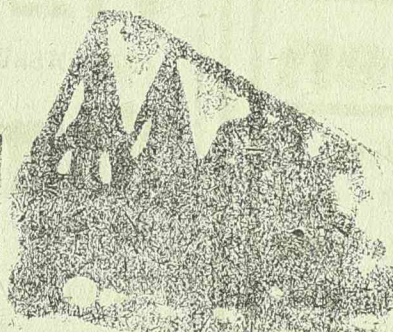
Bwdul Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. szám jobbra Szász

Vertex**BYRON LINE LONDON**

M. EMBIRICOS & CO. BUCURESTI, Str. Paris, No. 1.
CONSTANZA direct NEW-YORK

A legnagyobb tengeren-tuli luxus gőzösökkel, a melyek Constanza kikötő-ből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direkt

New-Yorkba

Constantinople

25.000 tonnás

BYRON

22000 tonnás

Themistocles

18.000 tonnás

Átszállás és vesztigár nélkül

Az utazás tartama 16 nap tengeren-tuli luxuszgőzösökkel.

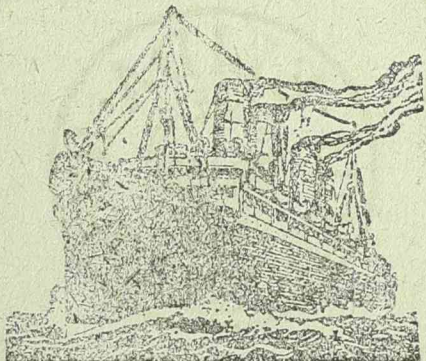
Az utazás vonatkozásban a legelőnyösebb, 50%-al olcsóbb az utazás, mint a leiben fizetendő. — Összes előírt okmányokat az utlevéllel és 4 aláírt fényképpel beküldve a regisztrálást és az amerikai vízum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármely információt szívesen megadunk.

M. EMBIRICOS & Co. BUCURESTI, Str. Paris No. 1.

Norddeutscher Lloyd

F. MISSLER

BRÉMA-AMERIKA.

Az utazást teljesen újjáépített hajóinkkal tesszük lehetővé, melyeken a harmadosztály is elegánsan rendezett kabinokból áll 2 és 4 személy számára. Elsőrangú német konyha. — A hajókon magyarul és németül beszélnek. — Díjtalan tájékoztatás:

NORDDEUTSCHER LLOYD

nagyromániai vezérképvisellete:

BUCURESTI, Calea Grivitei 130. Bejárati Polizu-utca sarkán (Bratu-szálloda alatt) és ennek fiókjai:

ORADEA-MARE, Bulevardul Regele Ferdinand No. 4.

Telefon: 8-25, 9-33. (A hivatalos menetjegyiroda) Sürgősnym: Menetjegyiroda.

Ugyanott vasúti jegyek kiadása úgy a bel-, mint a külföld minden állomására.

TIMISOARA,

„Korona Szálloda” vasúti szemből.

CERNAUTI,

Kochanovszki-Geze 3. (Botiniceanu házba)

Minden felvilágosítás díjtalan.

Festéküzlet

Mindenféle festéka legelőnyösebb árban kapható.

Biro

Str. Vlah uta' (Szent János-utca.)

PYRAM

CIPÓTÍZTÍTÓ/ZER

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szép asszony kocsisa, mérsékelt bérleten kívül.

Tangókirálynő, operettujdonság (Tribadour, operarepriz A) bérlet 51. sz.

Tribadour, opera-repriz A) bérlet 51. sz.

Ripp van Winkle, operett-repriz B) bérlet 51. sz.

Mircea egyet előadása a színházban.

Gloria újdonság, először a Kath. Körben.

A trónörökös, olesó hely. kezdete fél 6 órakor a színházban.

Román előadás, kezdete 9 óra.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes első föllépése, külön bérleten, mérsékelt emelt helyárakkal B) 5 sz.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

Lubinszky-együttes föllépése, mérsékelt bérleten kívül.

fogva az idei szezon egyik legsikerültebb operetté-
je lesz.

MOZI

„A szerelem tragédiája” — Dorian Filmszínház. Jea Mav impozáns remekműve, „A szerelem tragédiája” Nagyváradon épp olyan sikert aratott, mint a nyugati nagy fővárosokban. A téma érdekesége, Mia Mav és Emil Jannings mesteri játéka, valamint a csodás beállítású képek egyaránt a közönség legnagyobb tetszését vívták ki. „A szerelem tragédiája”-nak első része, amely 5 hosszú felvonásból áll, még három napig, vasárnap, hétfőn és kedden látható a Dorian Filmszínházban. Előzőleg egy két felvonásos kacagtató Fattykép kerül színre. Az előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 órás előadás mérsékelt helyárú.

— Az Apolló-moziban még két napig vasárnap és hétfőn A néma óriás 2 részes 10 felvonásos kalanddráma. A monumentális filmet Luciano Albertinivel a főszerepben az Apolló egyrészben mutatja be. Ma, vasárnap az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyárú.

— „Jön a rozson át” — Vigadó mozgószínház. Ma, vasárnap utoljára látható a „Jön a rozson át” című népszerű megfilmesített regény, melynek főszerepét a bájos Lóth Ila alakítja. Az előadások kezdete fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor. A fél 4 órás előadás mérsékelt helyárú. Holnap, hétfőn színre kerül Biró Lajos világhírű regénye, a „Serpolett” a főszerepben Várkonyi Mihállal.

„Kék Csillag” áruház

Plata Unirii, Nic Jorga (Zöldia u. sarok)

Férfi és női fehérneműk, zsebkendők, kozmetikai felkendők, cernák, pamutok D. M. C. áruk nagy választékban. — Előzékeny kiszolgálás.

Elsőrangú kiszolgáló segéd

január 15-iki belépésre felvételik
DEUTSCH posztóáruházában.

Csak sajátkezü írásbeli ajánlatokat fogadok el.

Intelligens, könyvelésben jártas
női munkást azonnali belépésre

keres Rigler J. Ede R. T.
könyvosztálya. 2165

50.000
100.000 Lei

magánpénz ingatlanra
azonnal kladó

Keresek 20—30 és 200—
250 holdas birtokot meg-
vételre. Csakis Váradól
10 kilométerig
Bérház, 14 lakással, eme-
letes, legforgalmasabb utcán,
sarok, 1 millió leiert eladó

BUS, Bul. Reg. Ferd.
Rákóczy-ut 19

Regatul Romanie executor judecătoresc Aleșd

No. 235—1923 ex.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoștință, cumcă lucrurile următoare s. a. porci, grajd. bute ect. sare s'au prețuit în 2200 Lei și care în urma deciziei No. G. 1906—1923 al judecătoriei de Ocol Aleșd în favoarea Anaa Costiu în contra urmăritului pentru 600 Lei capital și 464 Lei speșele slavarite s'au sechestrat în comuna Vad la 2. Aug. 1923.

Pentru efeptuirea, acestei licitațiune se fixează terminul pe 18 Ce. 1923 la orele 16. în comuna Vad pã locuința urmãtorului.

Aleșd, la 28 nov. 1923.

Adolf Dubb
executor judecătoresc

Legszébb karácsonyi ajándék!

Fine csipke, belét, motiv és apró motiv fehérneműbe, nagy választék Goblein párnák és képekben. Montirozatlan és montirozott diványpárnák, színes és fehér költő írtók, himzett és ajouros millők és futók, kézimunka abrosz stórok és ágyszerítők, sárga selyem paplan, nagyon szép fehérneműk, ingek és nadrágok kaphatók

Bw-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-út)
30 sz. jobbra, Szász

Regatul Romanie executor judecătoresc Aleșd

No. 236—1923. ex.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoștință, cumcă lucrurile următoare s. a. mobile de casă, buți, sticlea de bere ect. care s'au prețuit în 3400 Lei și care în urma deciziei No. G. 2794—923 al judecătoriei de ocol Aleșd în favoarea Banca Aleșdana S. A. în contra urmăritulu pentru 5000 lei capital și 1164 Lei speșele slavarite s'au sechestrat în comuna Vad la 30 Oct. 1923.

Pentru efeptuirea, acestei licitațiune se fixează terminul pe 18 Decembrie 1923 la orele 15 în comuna Vad pã locuința urmãritului.

Aleșd, la 28 Nov. 1923.

Adolf Dubb
executor judecătoresc.

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal.

ELVALLALOK mindennemű felsőruha
TISZTÍTAST Vasalások azonnal.
BORGOS SAMUEL.

UNITED STATES
LINES

NEW-YORK FELE

Southampton — Chebourg

1973

LEVIATHAN

Brémából
Southampton és Cherbourgól New-Yorkba

GEORGE WASHINGTON

President Arthur.... dec. 22.

America..... jan. 9.

President Fillmore....

President Harding..... Jan. 16

Southamptonból és Cherbourgól az elutazás egy nappal később. Előnyös alkalom áru szállításra.

Részletekre felvilágosítást ad.

UNITED STATES LINES

Romániai vezérképviselőt „Merkur” Bukarest
Calea Mostilor 21. Temesvár Hunyadi-utca
8. Cse. novitz Liliengasse 15.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy...
vastag...

✕ Levelezés ✕

Független uriaszony, vagy leány ismeretségi körébe 40 éves utambrer ki kíváncsolna vele Amerikába és költségeit fedezné. D'szkreáció biztosítva. Teljes című levelet "E-bocsájtott tisztviselő" jelíggel Hegedűs Hirlapirodába kérék. 858H

✕ Házasság ✕

Középkorú özvegy, magános, nyugdíjas tisztviselő vag. ok. 80.000 Lei laképénzem van. Házasságra lépnek középkorú, gyermektelen, üzlettel bíró nővel, iparcsővel vagy házvezetőnővel. Célom a leendő nőm szakképzettségéhez mérten, bárhol bizonyos üzletet nyitni, vagy ipart folytatni. Cím Monduk Béla, Érsebetváros. 822

✕ LAKÁS ✕

Kétszobás lakást keresek január 1-re, zárt levelet a Hegedűs iroda továbbít. "Gyermektelen" jelíggel. 845

✕ Alkalmazás ✕

Mindenek főzőnő ezenal felvétetik. Cím a kiadói hivatalban. 785

Munkások, tanuló lány felvétetika Boritékgyában Mészáros-utca

Féhernemű varrónő féhernemű varrást vállal házaknál is olcsón. Cím Rotterné, Strada Cogeliceanu (Várad Zsigmond-utca) 15. 795

14-15 éves fiú újságírósnak rendszeres kéréséssel felvétetik. Jelentkezni a Hegedűs Hirlapirodában. 834

Tisztességes, jól főző mindenek szakácsnő, csak is jó bizonyítványokkal rendelkező felvétetik. Jelentkezzen Komlós Strada I. C. Bratianu (Szenizló-utca) 11. szám alatt. 798

Két szakképzett vaskereskedő segéd, ugyancsak 2 tanuló azonnal felvéteket Spitz Sámuel vaskereskedésébe. 864H

Előrendő szakácsnőt keresek január elsejére való belépésre. Klein mérnök, Str. Deák 2. I. 854H

Tisztességes szobaleányt keresek. Jelentkezés Str. Calvin (Ritók-utca) 28. emelet. 849H

Perfect német gépirőnt keres azonnali belépésre Aurora aethergyár. Telefon 446. 850H

Takarítónőt keres német család, Str. Petru (Péter-utca) 4-a. 851

Erzieherin sucht Stelle zu grösseren Kind in feinem Haus. Zuschrift: Verwaltung d. Blattes. 857

Megbízható jó fiút tanulónak felvételére Andor mechanikus, Strada Cosbuc (Szalárdi utca) 9. 815

Mindenhez érték, finoman főzők, személyesen beszélhetek 3 napig. Str. Florilor (Virág u.) I. B. nyitól-ig. 846H

Utazó állást keres különösen fűszerzakmában nagy gyakorlattal rendelkező nőilen fiatal ember. — E söranru referenciával rendelkezik. Szíves megkeresést a lap kiadóhivatalába "Megbizható" jelíggel kérék. 843

Könyvelő, ki gépen ír és minden más irodai munkát elvégez, állást keres. Címeket a kiadói kérék. 841

Eladó Str. Petru (Péter-utca) 9 számú ház Értekezhetni Lengyel ügyvédnél, Strada Avram Iancu (Kossuth utca). 837

Szülőbirtok, 20 hold haszonbérbe kiadó, esztendő eladó. Szinay István, Bihardioszeg. 838

Keleti perzsa ebédlőszönyeg kettő és fél — három, Vagy három, három és fél méter nagyságban megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 839

Műlegképes könyvelő óras könyvelést vagy fél napi irodai munkát olcsón vállal. Szíves megkeresések Horovitz és Morzes színházi cukorkaüzletében pénztárnál adandók le. 840

✕ Adás-vétel ✕

Bizományba elfogadok bármilyen féherneműt, porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Bulawardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász 64

Használt prémiallóros fekete női átmeneti kabát, leányruhák (12-13 éves cipők, alig használt 37-es spangis lakcipő olcsón eladók. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19.

Eladó perzsa ebédlőszönyeg, perzsa és szmarna átvétők igen olcsón, autóbundák, sziliskin rövid kabát, férfi városi bunda, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst sál, képek, 3 méter sűrű gyapjú szövet, 5 méter fekete toft. Bulawardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra, Szász. 833

Eladó olcsón 5 lakásos ut ház kerttel, lakással Str. Burkovits la., Tamás 864

Fényképező gépet venni Ugyanott eladó: zongora, kocsik, alna olcsón. Pecs-utca 12. Vértessé. 856

Egy tűzmentes Arnheim írtszekrény. Álló íróasztal forma eladó. — Cím Simpon Hirlapiroda Sas passage. 853

Sanitas (szoba gőzfürdő) teljesen jó olcsón eladó. Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 535H

Egy persianer rövid női bunda és egy nagy férfi szörme, beléssel autóbunda eladó Rákóczi-ut 30 jobbra. 331H

Ház beköltözhető 2 szobás modern lakással. a központban, nagy kerttel és udvarral sürgösen eladó. Cím a kiadóban 861

Eladó Nagyszalonban Aradi ut 1 számú ház forgalmas helyen üzlet, italméréssel és elfoglalt lakással öregség miatt üzlet lépéssel is átvehető külön, Értekezni ugyanott 799

Eladó egy új mikádó fekete bárszöny beléssel Bodnár Lajos Sas alatt, 847H

Gyermek kocsik gyönyörű fehér, acélrugós eladó. Piata Schlauch 6. 717

Eladó ingatlanok. 3 főúri magánház, 5 magánház, 5 emeletes bérpalota és több kisebb házak. — Értekezhetni Feledi Sándornál, Str. I. C. Bratianu (Szenizló-utca) 63 Telefon 16 27. 49

Háló, ebédlő butordarabok, pák eladók G

Meteor-kályha roleum lámpa, telepek eladók Str. Saguna (Kossuth utca) 5.

Eladó Str. Pa 13. számú ház lakás elfoglalt, bet ugyanott.

Kálvária utca ház eladó.

Eladó egy holókóházzal Cím utca 12. s. am.

Karácsony fátok, porcellánippek zománccal üvegáruk megélt óriási választék haték a Farkasban. Str. Nic. la

Eladó: 40 hl óbor. Egy könnyű kocsik, Egy 4 ló jérgányos cséplő, zerszerv Kálmánlyon, Biharmegy

Egy jókarban le bunda, 1 Wertheim rény, 1 cs'ke ért keltezőg jutány eladó. Cím a ki

Egy modern jókar iroasztal eladó. Cím a kiadóban.

Hordót cca 10 használt, megvesek, Kondor S. Iancu (Kossuth u

46 éves fennálló mas üzlet, Korlá méréssel egybe foglalt lakó beadó. 15 nap vethető Cím a ki

Játék-babakocsi szekrény eladó. Cím utca 8. Reinherz

Eladó 100 darab sülő, uradalmi, d. Cím Király Szatmár. Strada Aurél 3.

✕ Különlés ✕

Karácsony a legdiszesebb ajándék szép fénykép, me rendelhet ZENKE dor fényképezésében bármilyen mében és szép ki mérsékelt áron. Str. Bratianu (Szenizló-utca) 25. szám.

Pilissé és gouvér Str. Alexandri (Teleki-ut) 22. szám alatt kérék

Bluzok, ruhák horvátallom. Fodor. St. ticaltorilor (Kertész

24 % kamatra ké megapénzt teljesítel Adásvételi Rig. Traian (Széchenyi-Értesítés delután.

Bámulatos olc Karácsony vásárt rend

Herbst ékszel Reg. Ferdinand N. Ö. Patríné látsz

Brilliant olc, arany ékszereket, nikk, arany órákat bámu olcsó árért. Tessék rakatban az árakat figyelni.

Convocare.

Subsemnatul Consiliu de administratie al firmei Victoria Nationala Societate Anonima de Asigurare Generala invita pe on. actionarii si societatei, sa la parte la adunarea generala extra-ordinara care va avem loc in ziua de 21. Decembrie a. c. ora 4. p. m. pe Str. Regele Ferdinand No. 10. II.

Singurul obiect al adunarei generale extra-ordinare este modificarea statutelor.

Consiliul de Administratie.

Nagy sarok üzlethelyiség
Nagypiac-tér forgalmas oldalán **banknak, kávéháznak** is megfelel kiadó. Cím
HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN

Arverési hirdetés.

Köröstopa közegtől 10 percnél távolban 1. hó 18 kedden d. u. 2 órakor néhai Pallady Victor tulajdonát képező 192 m² cser tüzifa 1922 évi vágás nyitványos árverésen eladatik. Ugyanott 3-5 méteres szálfák is nagyobb mennyiségben lesznek elárverezve.

Borozál, 1923 dec. 13.

tisztelettel
Barna Ferenc
jegyző

Nagyothallók figyelmébe!

A legújabb rendszerű berlini villamos

zsebtelefonok

(Akustik készülék) nagyothallók részére kaphatók:

Németi Mór Nagyvárad, Alexandri (Teleki)-u. 15. szám alatti lakásán, ahol azok bárki által kipróbálhatók naponta 2-6-ig.

Keresünk:

elsőrangú a nagyiparaál, kereskedelemnél és kisiparosoknál különösen bevezetett magánembereket világszerte ismert cikk kizárólagos képviselőre, külön-külön Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár és Lugoj vidékére, akiknek rendkívül magas biztos kereseti lehetőség

ajánlunk fel

energikus és céltudatos munka ellenében. Mindhárom országyelv ismerete feltétel.

Ajánlatok

Societatea Generala de Publicitate
Carol Schulder & S. Berger
Str. Karageorgevici 9. Bukarest címre intézendők „Vertrauer” jelíggel.

Operák

Operettek

Zenealbumok

KARÁCSONYRA

leszállított árban kapható a

HEGEDÜS HIRLAPIRODA

Zenemű osztályán.

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Ttárs.